

Glasilno občine Cerknica

Slivniški pogledi

| maj 2018 | letnik 4 | številka 41 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivarje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podkrajnik | Podstivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

- 3 Uvodnik
- 4 Intervju

Jožef Martinčič

- 8 Občina za občane
- 11 Modre strani
- 12 Aktualno
- 14 Gospodarstvo
- 16 Izpostavljam
- 18 Dogaja se
- 20 Utrip
- 21 Ljudje med nami

Domen Turšič

Slivniški pogledi – glasilo Občine Cerknica
Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.
Fotografija na naslovnici: Ljubo Vukelič: gasilci v akciji
Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.
Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.
Odgovorna urednica: Maruša Opeka
Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič
Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

- 22 Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz
Pirmane

- 24 Naša društva

Prostovoljno gasilsko društvo Cajnarje

- 26 Kultura in kulturniki
- 29 Duh nekega drugega časa
- 30 Šport
- 32 Notranjski regijski park
- 34 Mladi mladim
- 36 Obveščamo
- 38 Ideja za izlet
- 40 EnSvet Cerknica svetuje
- 41 JP Komunala Cerknica
- 42 Razgibajmo možgane
- 44 Napovednik

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk
Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.
Tisk: Para tiskarna, d. o. o.
Naklada: 4.050 izvodov
ISSN: 2386-0197

- ✉ **Naslov uredništva:** Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica
- ✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si
- 📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Nedeljski izlet

📷 Ljubo Vukelič

Topli pomladni dnevi kar kličejo po izletih. Včasih se je že zjutraj luštno naložiti v avto in se kar tako odpeljati do Ljubljane, slovenske obale, malo čez mejo. Tisti dober občutek, ko veš, da je pred tabo še ves dan, da nimaš nobene obveznosti, ko se boš lahko prepustil toku in res pošteno užil nedeljsko popoldne. Tako si zadovoljen, da čutiš energijo, ki preplavlja vsako ped telesa. Usta so razlezena v nasmeh, naviješ radio, glasno zapoješ.

In potem na zadnjih sedežih zapojejo tudi otroci ... Najstarejša in srednja hči se nekaj časa smejeta še kamnom na Nanosu, njun krohot je nalezljiv. Z možem se pomenljivo pogledava, saj veva, da bo tako samo do prvega ovinka. No, in res se že kmalu začnejo tiha zbadanja, ki prerasejo v glasen jok. Nekje pri Črnem kalu se jokavi duo okrepi in v svoje vrste vzame še najmlajšo hči, ki je do takrat mirno spala v svoji lupinici. Čeprav se zdi povsem kaotično, z zalogo energije, ki jo imaš na tak nedeljski dan, z lahkoto obvladuješ situacijo. Nekajkrat zagroziš, da bo izleta konec in sladoleda ne bo, in spet ti sledijo kot senca.

Čeprav že narava v okolici doma ponuja neštete možnosti za sprehode, pa se včasih prileže hoditi po drugih, neznanih poteh, ko ne veš, kaj te čaka, ko te k urnim korakom žene radovednost in ni vse tako predvidljivo. Kar hodiš in hodiš ter z zanimanjem zreš v profil neznane ali na pol znane pokrajine.

Treba je tudi nekajkrat zavezati vezalke, obrisati nos, zapeti jopico, ob padcih poklanjati dolge objeme in spodbudne besede. Vendar gre. Čez čas, ko noge dobijo zalet, se noben več ne pritožuje. Z izjemo gospodične v vozičku, ki pograša domač grahovski kolovoz in se ji zdi na novo asfaltirana sprehajalna pot z vgrajenimi lučkami neugoden teren. Pa jo vzamem v roke in ji privoščim pogled v novo. Opazuje, se odziva na neznane glasove, se privija k prsim in zadovoljno grizlja dlan.

V družini s tremi otroki moraš ujeti trenutke, ko vsi mirno in zadovoljno stopamo, da lahko svojo pot najdejo tudi misli, ki jim smerokaz pokažejo ravno dražljaji iz okolja.

Posebej zanimivo je, ko je na kupu veliko ljudi, ki se po sprehajalni stezi valijo kot bučeča reka. Saj vem, da bi marsikoga to odvrnilo, ampak zame ima poseben čar. Rada opazujem ljudi. Izza velikih sončnih očal, ki skrivajo pogled, lahko podrobno spremljam dogajanje na obljudeni promenadi. Oči rada napasem ravno na družinah – morda zato, ker sem v obdobju, ko sem si ravno ustvarila svojo, ali preprosto zato, ker kričeči malčki preglasijo trumo sprehajalcev in kar kličejo po pogledih mimoidočih.

Štiriletnik, ki sedi kot grof, okrog njega pa begajoči podaniki (beri: starši in stari starši), ki mu z ene strani ponujajo sladoled, z druge sok, babica pa iz torbe že vleče žemljico, da bi le ustregla ljubčku. Nekaj metrov naprej kričečemu petletniku noge bingljajo iz športnega vozička, namesto da bi veselo stopical ob boku svojih staršev. Pripasan je kot zapornik, razdražen je in nemiren. Izgleda kot ujet ptiček, ki ne more občutiti lepote gibanja. Pogled se mi ustavi tudi na družinah z večjimi otroki na terasah lokalov in kavarn. Njih bi lahko nepremično opazovala tudi brez sončnih očal. Sploh te nihče ne opazi. Če sem povsem natančna, ne opazijo niti drug drugega. Vsak je na svojem telefonu. Med seboj ne spregovorijo. Ko pride natak, naročilo zabrudajo kar v mobilnik. Odzovejo se le na slab wi-fi signal, za vse drugo pa jim ni mar.

Žaželim si, da si bo moja družina imela kaj povedati tudi čez pet, deset, dvajset let in na nedeljskih izletih ne bomo komunicirali preko telefona, ampak bomo na dolgo in široko razpredali, se smejali in skupaj opazovali izza velikih sončnih očal.

Misli uberejo svojo pot, ampak dogajanje jih kmalu priključne nazaj. »Mami, a gremo lahko zdaj na sladoled?« je vprašanje, ki se pojavlja vse pogosteje, na »repeat«, premo sorazmerno z dolžino prehojene poti. In rade volje jih povabim. Čeprav so tisti dan že snedle sladkarijo, čeprav vem, da bodo vse čokoladne okrog ust in bo največja sreča, če kepica ne bo pristala na tleh.

Dinamika družin je res zanimiva. Povsem verjetno je, da z velikimi čokoladnimi brki in švigajočimi skiroji na nedeljskem izletu tudi naša družina privablja poglede skrivnih opazovalcev izza polariziranih stekelc, ki si mislijo svoje ...

Maruša Opeka

Jožef Martinčič (Skircov) z Dolenjega Jezera

Kmet, ki živi z naravo in jo varuje. Bister opazovalec. Poznavalec jezera. Gozdar. Govedorejec. Drugo leto bo star devetdeset let.

Hodili ste v cerkniško šolo na Veliki gasi.

Posebej lepo se spominjam učitelja Jožeta Kristana. Bil je sokol, telovadec, imel je lep glas. Sem mu hvaležen, čeprav sem bil tepen, ker sem ušel iz šole. Kako se je to zgodilo? Na urniku je bilo ročno delo. Bili sta dve učiteljici, Lahave z Lahovega, Modic sta se pisali. Starejša nas je imela ročno delo in je tisti dan ni bilo. Saj veste, kako je z Jezerci, kar naenkrat je eden rekel: »Dajmo, uidimo!« Ni bilo treba dvakrat reči. Modičeva je drugi dan poklicala njega, Kristana, da je naredil red. »Kaj je bilo včeraj?« »Ja, ušli smo.« »Kaj ste pa delali?« »Grmovje smo šli sekat.« To je tam pri gostišču, je skupna gmajna, večkrat smo šli, ker se je živina pasla. Povedali smo, da smo bili na tlaki. Pa je Kristan vprašal, če smo kaj dobili. Smo odgovorili, da ne. »Bom dal jaz vsakemu deset dinarčkov. Pet na levo, pet na desno roko, kar nastavite.« Pa je mahnil, vžgal po gozdarsko. V šoli je bil zid gladko zapucan; po njem smo si drgnili in hladili dlani. Tistega, ki nas je takrat zatožil, smo drugi dan na jagenški brvi počakali in ga vrgli v vodo. Spet nas je zatožil. Kristan je takrat rekel: »To je pa čisto prav.« Ko grem mimo spomenika na pokopališču, se ustavim in zmolim zanj. Ko je zvonila avemarija in te ni bilo domov ob času, si jih dobil od staršev mimogrede. Tako je takrat bilo. Rad sem hodil v šolo in imam nanjo lepe spomine.

»Ko je bila vsa vas pod vodo, so oče sami ugotovili, kaj je narobe. Na skrivaj so morali v Karlovico in razstreliti skale; potem voda ni več hodila v vas.«

Tudi mamu imate v lepem spominu.

Moja mama Marija Debevec, ki so bili doma iz Begunj, so vedno učili, da je treba knjige spoštovati. Prebirali smo knjige iz Slovenčeve knjižnice, Finžgarja, Jalna, Zlato večnega Juda, Quo vadis, ki jo je napisal Sienkiewicz. Mama so nas vzgajali v slovenstvu. Moji predniki po mami so bili zelo izobraženi. Mamin ata je bil visok oficir na soški fronti, bil je Maistrov sodelavec. Ta mlajša, Rozka Debevec, je bila gozdarski inženir v Mariboru. Po njej je imenovana učna pot – Rozkina gozdna učna pot.

Vaša sestra je bila slavistka. Njeno življenje se je tragično končalo.

Moja sestra Rezka je bila letnik 1933, imela je samo še za diplomirati. Bila je asistentka pri dr. Antonu Slodnjaku, ki je bil tudi na njenem pogrebu. Tudi tam, v Ljubljani, je hodila k maši, kar pa leta 1957 ni bilo ravno zaželeno. Delala je tudi pri patru Romanu Tomincu. Na Viču, če greš po Tržaški, kjer sta Jadranska in Gerbičeva; na drugi strani Rezijske je poučevala nekega fantka. Ob določeni uri je hodila vedno po istih ulicah, po Vipavski, tam je stanovala, ker je imel od ata brat hišo. Ko je šla, je prihrumel tovornjak, bežala je pred njim, šel je za njo. Povožil jo je na pločniku do smrti. Stara je bila štiriindvajset let.

Stari oče Matevž (rojen 1863) se je tudi loteval velikih reči.

Ko je bila vsa vas pod vodo, so oče sami ugotovili, kaj je narobe. Na skrivaj so morali v Karlovico in razstreliti skale; potem voda ni več hodila v vas. Ogromno časa so zabili za javne reči, to pa grunt dol nese. Družina je bila velika, štirje strici so šli v Ameriko. Oče so bili razgledan možakar, znali so pisati. Mož si je zamislil sedanji nasip od vasi do Gorice: tukaj se ni nikoli udiralo in se tudi nikoli ne bo. Je lepo tekoče za Otok. Naredil je meritve in vse

projektiral. Sedaj bi merili in merili z aparati. Iz mape so vzeli vse lastnike gozda in jih razdelili po deležih. Ali je plačal ali pa z delom odslužil. Prej je šla cesta od Gorice proti sedanji Mulcovi hiši – Vodonoška pot, ki je še sedaj. Ata Jožef (rojen 1905) so rekli, da so šli oče eno popoldne s čolnom, nasekali so ravne leske, jih zataknil v zemljo ter poravnali v liniji. Višino nasipa so ugotovili tako, da so čakali primerno vodo, potem so palce tikoma na višini vode pristigli. Ko je jezero usahnilo, je pa stala mera, do tam so sip naredili.

»Moja mama Marija Debevec, ki so bili doma iz Begunj, so vedno učili, da je treba knjige spoštovati.«

Ko so prišli Italijani leta 1941, so imeli načrt za jezero. Bili so tudi pri nas, civilna uprava, strokovnjaki. Ata so vprašali, od kje prihaja voda. Jim je povedal, da prihaja s strani. Skadulca ne požira, samo bruha. Italijani niso imeli v načrtu tega, da bi po jezeru pšenica rasla. Ne, mislili so narediti kanale, hoteli so izboljšati travo. Kar tam, od kjer voda prihaja, narediti globoko strugo, da bi bila v strugi voda, potem pa razpresti kanale, kot je to na Ljubljanskem barju. Ata so rekli: »Pustite jezero na miru, se ne ve, kako bo to vplivalo za naprej, kaj bo iz tega.«

Med drugo svetovno vojno so na jezero padli tudi avioni.

Dva sta padla malo pred koncem vojske 1945. Prvi je padel pod Martinjakom, z višine, ko je jata avionov šla, se je odcepil. Gledali smo ga, vse šipe na Jezeru so ropotale, kar enkrat se začne vrteti in prekucevati. S pol Slivnice višine smo videli, da je ena pika ven. Pilot,

ki je bil že prej ustreljen, je padel mrtev ven, na hrbet, imel je padalo na sebi, roke, glava in noge so bile ven, trup je bil pa notri v zemlji, v blatu.

Drugi je padel tam, kjer so Osredki, ki se stezajo do Ključev, ki so bili občinski: to je konec Kuteževega Osredka. Kar enkrat slišim brenčanje, eno ogromno letalo B-17. Priletelo je od Križne gore proti Otoku, tako je krožilo. Z robom krila je prijelo v tla. Potem se je razletelo počez. So pa tam še sedaj jame. Ljudje so takrat nabrali dosti tistega aluminijastega pleha – fini pleh je bil to, uporaben. Iz njega so naredili vse sorte, tudi lahke karete. Ko je v cerkniško cerkev priletela granata, je raztrgalo pleh in še nekaj cimpra. Kaplan Janko Špec je bil bolj z ljudmi in je nafahtal, da so tudi tisto od aviona porabili in zaflikali cerkev.

Pa še tretji. Če greš z Dolenjega Jezera v Dolenjo vas, če bi se ozrl pod pravim kotom proti gozdu, proti Ušivi loki. Tam se imenuje predel Blata, je lepo gladko. Dvokrilno, športno letalo je letelo, čudno je brbralo, potem je ugasnilo. Ne vem, ali je zmanjkalo goriva ali se je pokvaril motor. Pilot je jadral in mislil, da je trd teren, da bo pristal. Vendar so se kolesca udrila in ga je obrnilo. Pilot, ki je prišel iz letala, je šepal. Partizani, terenci so ga odpeljali proti Martinjaku. Imel je usnjato kapo in kombinezon. Prišla je aktivistka iz Cerknice in rekla, da so letalo sestrelili. Tolkli so ga s krampi. Potem so ga zakurili. Šli smo s kulci, z ročnim vozičkom, platno je zgorelo, krila smo razšraufali in smo jih deli za kolce pri gnojišču, drat smo napeli pa za trto.

Do kdaj ste imeli konje na kmetiji?

Do leta 1965, do tistega neurja. Pri Švaganovem Stanetu v Žerovnici sem kupil enega starega angleškega fergusona, imel je 35 KM. Moj brat je bil zelo sposoben za elektro-mehanična dela in smo traktor generalno obnovili. Traktor je bil od takrat naprej vedno v pogonu. Tudi konjsko kosilnico sem kupil pri Švaganu, konje sem jahal po Osredkah, sem šel naravnost. Čutil sem, da konj drugače gre. Sem pa brž krenil. Če ne, bi se udril.

Ko gozdarite s traktorjem, kdaj pomislite na konje?

Ko grem v gozd – še zmeraj imam tisto v sebi. Če grem v gozd s traktorjem, sem sam. Če grem jest, sem sam. Prej, ko so bili konji, je bilo treba sneti uzde, jih ogrniti, dati pred nje ranto, jim dati hrano, potem sem se šele usedel, pa smo potem skupaj jedli. Je bila ena

povezava. Pogrešam družbo. Seveda sedaj veliko več narediš s traktorjem, z vitlom. Daš zajlo in škripec, pa gre. Pri nas pazimo po gozdu. Za traktorjem je sled, ki je za konjem ni bilo. Ko gledam po gozdu, vidim mlade hojce. Vendar jih potem ni, ker jih žival popase; divjadi je preveč.

Fouč – naš ata ga niso pustili započiti v drevo, saj so rekli, da ga raniš. Ali pa ko smo vlečili tako, da se je drevo odrgnilo. Rekli so: »Kako bi se počutil, če bi tebi nogo kaj obdrgnilo?« Sedaj se pa lomasti. Včasih so naravo spoštovali. Ali po polju. Do sv. Jurija (23. april) se je lahko hodilo po njivah, potem pa ne. Sedaj se vozi vseprek.

Imate veliko izkušenj in imeli ste izjemno učiteljico. Na kaj je treba paziti pri pogozdovanju?

Bila je miselnost, da je treba stare smreke ven in zasaditi prostor z mladimi,

toda gozdno gospodarstvo (GG) bi moralo malo bolj paziti. Moja teta Rozka, strokovnjakinja za gozdove, je dejala: »Jože, če boš sadil smrekice, jih nikoli ne puli spomladi, temveč v jeseni, ko se zaključi rast. Nekam jih zakoplji in tiste sadi.« O sv. Valentinu že vse živi. Ko smrekico spuliš, so tiste drobne kapilare že oguljene. Ko jih vsadiš, je notri že bakterija. In malo kakšna smreka je zdrava. Lubadar gre na slabo. Če greste po Strmci gor, ko so delali cesto, jih je Krajc sadil. Videl sem take kupe smrek, vse so bile notri vijoličaste, vse okužene. Če je bila okužena za časa vegetacije, bo votla. Ni za dilo. Samosevke so drugačne. Sedaj je večina smrekic iz drevesnic. Pripeljali so jih cel kamion, pulili so jih kar s strojem, seveda so bile poškodovane koreninice. Nobena ni zdrava, sedaj se je zaklatil še lubadar, ta jih napade, ker niso vitalne. Imamo en laz v gozdu, Dolinca se reče, dobro seno, tistega je živina rajši jedla kot seno z njiv. Kar je bolj strmo, sem zasadil smrekice, niso votle. Upošteval sem teto. Ne smeš jo vsaditi ne preplitvo ne pregloboko, pa zatlačiti je treba. Koreninice, zvite v figo, ne morejo rasti.

Dolenje Jezero je bilo znano po tako imenovani drekštrasi.

Ko smo bili pri gozdni, so me dali za delegata. Delegat za tisto, kar je bilo že odločeno, napisano. Za nagrado smo šli na ekskurzijo v Švico, čez Italijo,

» Veliko sem kosil na jezeru, zato vem, da je ta ptič zelo prebrisan. Kosec ne zleti rad. Ima pa dolge noge in je hiter.«

Avstrijo. Čez noč smo bili pri ledeniškem jezeru, okrog njega so bili hoteli. Zjutraj ob petih smo bili že pokonci, drugi so spali. Z nami je bil tudi Štajerjev Jože iz Cerknice, sedaj je že pokojni, je znal nemško. In eno jutro zaslišim kravje zgonce: mimo hotela gre čreda krav. Na asfaltu so naredile svoje, prišli so uslužbenci hotela, portirji, okranclani kot generali. Prišli so s smetiščico, z rezervoarčkom, postrgali so ta gosto, pomili. Štajer je, ko smo se znašli ob sedmih na recepciji, vprašal inženirja Nastrana iz GG Postojna, kako to, da tukaj, kjer je toliko turistov, gre čreda mimo hotela. Pa je odgovoril kar direktor hotela: »Mi smo kmete prosili, da tukaj ženejo krave, lahko bi jih drugod. Hoteli smo jim plačati, kot atrakcijo, da se turisti slikajo. Kmetje plačila niso hoteli. Ko je žeganje, pa v zahvalo pogostimo celo vas.« Na Dolenjem Jezeru pa je šla čreda po vasi, eni so pospravili, drugi ne. Vse bi se lahko domenili. Dobil smo prepoved, da bi krave hodile

po cesti. Tako je naša živina v štali. Bio, eko, nazaj avtohtono, prvobitno; to, kar je bilo od zmeraj, smo pa ukinili. Treba bi se bilo dogovoriti glede čiščenja, pa se nismo. Včasih so se ljudje veliko pogovarjali. Pri naši štali so se deli Jezerci kakšno nedeljo popoldne in kar sedeli in se menili. Pa sta bili dve gostilni v vasi, pa niso šli v oštarijo. Pomenkovali so se tako in tako. Recimo: so luknje po potah, cestah. Dogovorili so se: gremo v Zelše po pesek, pa zasuti jih je treba, pa ne bo lukenj. Ali pa to, ko se udara na njivah. Ja, kaj je? Voz napreči in zasuti nazaj. Ni druge.

Glede na to, da živite z jezerom, se verjetno srečujete s koscem.

Veliko sem kosil na jezeru, zato vem, da je ta ptič zelo prebrisan. Kosec ne zleti rad. Ima pa dolge noge in je hiter. Če mu gre pa za nohte, pa zleti. Je hudo radoveden. Ko sem kosil, sem se ozrl nazaj, pa me je gledal iz trave ven, koliko še. Nikoli nisem nobenega ukosil. Vedno je šel sam stran. Vedno sem bil zelo pozoren, tudi sinu sem tako naročil, da naj bo pozoren, da ga ne bi ukosil. Vedno zleti prej.

Kdor dobi subvencijo za kosca, ne sme kositi pred 1. avgustom, kar pa ni v skladu z reklom: »Odrežj pa bejž«, saj voda pride zelo hitro.

Jezero je bilo suho, potem je cel dan in celo noč padalo. Zjutraj grem v Trščenske, to je tam, ko greste na Otok, potem so naprej Plese. Sem šel s kolesom pogledat, pa vile sem imel, da bom travo obrnil, da bomo šli popoldne pobrat, ker smo vedeli, da bo zalilo. Pa srečam Stricovega Jožeta z Otoka, ki vpraša: »Kam greš, Jože? Brž domu, vse se sveti proti Gorenjemu Jezeru.« Tako je videl iz vasi. Jaz brž domov, vozove smo imeli že napravljene. In tudi sosedom sem povedal, kakšna je situacija. Ko smo en voz naložili, smo ga ven potegnili, pa z drugim notri. Potem se je udrlo, smo voz s konji ven potegnili. Vidim, da pri Mali Ponikvi udari voda nazaj pa proti Otoku teče. No, takrat je priplaval kosec mladič. Glej ga, sem si rekel. Konja sem jahal, da ga je tiščalo, da je peljal voz. Skočil sem s konja v vodo, kosca prijel in ga dal v varžet. Ko sem prišel zakrajam, sem

ga pa spustil, ker tam še ni bilo vode. Tistega je voda prinesla. Ne vem, kako je bilo, rešil sem ga. Ljudje so nasploh merkali na to. Če so bila gnezda, sem jih ogradił s palčkami, da smo jih pustili pri miru. Sedaj je pa kar taka: kosec pa kosec. Prej niso nikoli rekli kosec. To je zato, mi je razlagal eden iz Cerknice, kakor da brusiš koso. Sem rekel, bo pa ta kosa hudo slabo sklepana. Prej smo mu rekli hrestač. Ko voda odide, je treba hitro ukrepati zaradi terena. Ker smo včasih ostali brez nastilja, smo hodili k Stricovim na Otok po žaganje, da smo prekrenili. Prvo je možno kositi Dolenjska blata – od nasipa proti Karlovinci, še naprej od Ušive loke.

Ukvarjate se z govedorejo.

Krav imamo pet, skupaj okrog trinajst do petnajst goveda. Da bi sedaj šel v 50 ali 100 glav? V to se ne bi spustil. Da bi zapustili vse to, ne bi bilo prav, če smo do sedaj vse to ohranili. Imeti toliko, kolikor grunt da. Koliko imaš grunta? Za dvanajst blaga. To pomeni toliko, kolikor lahko prerediš. Vesel sem, da so naši ta mladi zelo pridni.

» Če se pelješ na Otok, greš čez sip, prvi otoček je Gorica, od zmeraj je bila Gorica, sedaj je pa Goričca. Zakaj to?«

Kaj pravite o rabi krajevnih, ledinskih imen?

Se jih tudi preveč zanemarija ali pa potvarja. Če se pelješ na Otok, greš čez sip, prvi otoček je Gorica, od zmeraj je bila Gorica, sedaj je pa Goričca. Zakaj to? Tam, kjer je sedaj Ribiški kot, je bilo ime Kuharca do Klenega vrha. Od tam pa do Gorice, tistemu kosu se pravi Pretržje, kjer se gozd pretrga. Ena pot gre proti Otoku, ena gre v gozd, ena pa proti Zadnjemu kraju. No, ta, ki gre potem na Pivško stran, ves tisti kot so pa Goričce; je pa več lastnikov – Casermanova, Markcova, Blažičeva, Karuščeva Goričca itd. To so pa Goričce, razparcelirane, naraven otok je pa Gorica. Dolenjske blate – je tudi

en osamelc – je tudi Goričca. Tam so najdlji kamnito sekuro na tistem gričku.

Vem, da ste slišali veliko raznoraznih zgodb.

O, to pa. Malnarčkov oče iz Šteberka je pa take pravil. Koval je pri Jernejčku v Grahovem. To je bilo med obema vojnama. Gresta dva žandarja, dva vkup, puške pa bajonete gor. Malnarček je pa čakal, da bo koval. Radio je bil takrat še na detektorje. Pri nas je brat iz štale pa na skedenj eno žico napel in si dobil postajo. Je bilo to kaznivo, je bilo treba prijaviti. Je Malnarček začel pripoved: »Moj sosed je hotel narediti tudi slamoreznico na vodo, da bo rezanco rezal. Je pa nekaj falil, namesto da bi vrtilo, je pa slamoreznico odtrgalo s poda pa v sleme potegnilo. Mar bi molčal, ampak jezik sem stegnil.« Je rekel žandarjema: »Gospoda, ne vem, pojdita pogledat, kaj je pri mojem sosedu, kar en drat je tako napet.« Onadva se spogledata: radio. Sta šla. Potem so ga pa zaprli, ker je nahecal uradno osebo. Jih je osramotil. Na koncu je Malnarček dodal: »En teden sem bil zaprt, ampak se je splačalo. Se nič ne kesam.«

- Opravljamo storitve **sečnje, spravila in odkupa lesa.**
- Zagotavljamo korektne cene, izmere in zanesljivo plačilo.
- Smo zanesljivi, odzivni in učinkoviti.

Preizkusite nas!

Vaš klic pričakuje odkupovalec **Ernest Kržič, dipl. inž. gozd. (UN)**
051 635 905, ernest@branal.si

Občini Cerknica Zlati kamen

Občina Cerknica je v lanskem letu prejela certifikat Zlati kamen, saj po metodologiji ISSO dosega standard občine dobrega življenja. Cerknica je na visokem enajstem mestu po vrednosti sestavljenega indeksa, ki kaže razvojno stanje občine, kar jo zanesljivo uvršča med zgornjih deset odstotkov slovenskih občin.

Kot so zapisali v obrazložitvi, se med osmi-mi področji, ki jih ISSO-analiza vključuje, Cerknica uvršča najvišje na področju trga dela, kjer je po sestavljenem indeksu na devetem mestu. Izrazito močno področje je še gospodarstvo (26. mesto), nadpovprečne vrednosti pa imajo tudi sestavljeni indeksi na področjih demografije, proračunske učinkovitosti, življenjskega standarda in okolja. »Za razvojno stanje lahko rečemo tudi, da je izrazito uravnoteženo: vsaj glede na osem področij, ki jih zajema naša analiza, občina globalno gledano nima izrazito šibkih točk: razvojne izzive razkrije šele pogled na posamezne kazalnike, vključene v analizo,« so zapisali.

Marko Rupar, župan Občine Cerknica, in **Irena Zalar**, direktorica občinske uprave, sta na dobro uvrstitev ponosna, saj sta prepričana, da so na občinski upravi v zadnjih letih začrtali pravo pot razvoju občine. Kot pojasni Zalarjeva, se je Občina Cerknica leta 2013 takrat še med 210 slovenskimi občinami uvrščala na 40. mesto, v lanskem letu pa se je med 211 občinami uvrstila na visoko enajsto mesto.

Analiza ISSO je pokazala, da je občini uspelo v petih letih precej povečati kakovostne prihodke v proračunu, torej tiste, ki so manj odvisni od zunanjih akterjev (države) in so relativno trajne narave. Med izstopajočimi področji je tudi gospodarstvo občine, ki je tudi v času recesije oh-

rnilo znak relativne konkurenčnosti in pokazalo solidno odpornost na krizne razmere. Visoko šesto mesto je občina dosegla na področju brezposelnosti mladih, saj je bila le še v petih občinah stopnja brezposelnosti nižja kot v Cerknici. Tudi po deležu zaposlenih se Cerknica prepričljivo uvršča med deset odstotkov občin z najvišjo stopnjo zaposlenosti, kar je močno povezano z dobrimi gospodarskimi kazalniki. Na drugi strani pa se namenja relativno precej sredstev za ohranjanje naravne dediščine. Vrednost kazalnika je močno nad slovenskim povprečjem, saj presenetljivo kar 85 občin temu področju neposredno sploh ne namenja sredstev. Na občini pa upajo, da bodo lahko v prihodnje to, sicer zelo dobro, uvrstitev še izboljšali. Načrtov jim ne manjka.

Zvedavi četrtošolci na obisku

Občinska uprava zelo dobro sodeluje s šolama in vrtcem. Rezultat tega sodelovanja so tudi vsakoletni obiski najmlajših v prostorih občinske uprave. V aprilu so župana **Marka Ruparja** obiskali četrtošolci iz cerkniške in grahovske osnovne šole. Župan jim je predstavil občino in delo občinske uprave. Ogledali so si še sejno dvorano in župansko pisarno. Učenci so bili zelo zvedavi in radovedni, tako da jim je moral odgovoriti na marsikatero vprašanje. Je bil pa zato toliko bolj vesel, da tudi mlade zanima delo občinske uprave. ■

Na čelu GZ Cerknica Intihar in Novak

Konec marca je potekala redna letna skupščina Gasilske zveze Cerknica, v katero je vključenih 17 prostovoljnih gasilskih društev. Na skupščini, ki sta se je udeležila tudi cerkniški župan **Marko Rupar** in bloški župan **Jože Doles**, so potekale volitve vodstva. Na vrhu zveze v prihodnjem petletnem mandatu ostajata predsednik **Rajko Intihar** in poveljnik **Valentin Novak**. Častni predsednik Gasilske zveze Cerknica **Drago Jakopin** je pohvalil trud obeh občin, ki sredstva vlagata v gasilsko infrastrukturo in opremo. Rupar je pri tem razkril, da pripravljajo tudi že dokumentacijo za nov gasilski dom na Rakeku. ■

Zelena luč za letno gledališče

V četrtek, 22. marca, je potekala 22. redna seja občinskega sveta Občine Cerknica, ki pa je zaradi nestrinjanja z dnevnim redom niso izpeljali. Seja je bila ponovno sklicana teden dni pozneje. Čeprav so nekateri svetniki zaradi vnovičnega nestrinjanja z dnevnim redom sejo obstruirali, pa je bil občinski svet vendarle sklepčen, tako da se je seja lahko nadaljevala.

Dnevni red je obsegal trinajst točk, med katerimi je bil tudi predlog občinskega podrobnega prostorskega načrta za center Cerknice. Svetniki so s potrditvijo odloka prižgali zeleno luč ureditvi letnega gledališča na Taboru. Kot je pojasnila **Tamara Klepac Sterle** s cerkniške občinske uprave, je naravna konfiguracija prostora za predlagano ureditev zelo primerna, ideja o gledališču pa že dolgoletna. Na območju Tabora se za potrebe stanovanjskih blokov predvideva tudi manjše dograditve garažnih objektov. S potrditvijo spremembe odloka pa bo občina lahko realizirala tudi načrt pokritja odprtega dela tržnice.

Na dnevnem redu je bila sprememba odloka, ki določa plovni režim po Cerkniškem jezeru in je bil sprejet že leta 2015. Izkazalo se je, da je odlok v delu 19. člena neizvedljiv, kar sta ob sprejetju opozarjala tako občina kot Notranjski regijski park. Po sprejetju je tako stališče zavzela tudi strokovna javnost. Sporno določilo, ki narekuje, da ponudnik lahko oddaja toliko plovil, da njegova ponudba skupnega števila običajnih plovil ni večja od števila ponujanih tradicionalnih jezerskih čolnov, po novem ne bo več veljalo.

Notranjski regijski park je dobil nove predstavnike v svetu zavoda. To so postali **Metka Cerar**, predstavnica zainteresirane javnosti, predstavniki ustanovitelja, torej občine, so **Jasna Zalar**, **Ladislava Klančar** in **Boštjan Kovač**. Članica sveta zavoda pa je kot predstavnica delavcev postala **dr. Anja Bajda Gorela**.

Katarina Pogačnik, energetska upravljavka, je občinskemu svetu predstavila letno poročilo o izvedenih ukrepih iz

akcijskega načrta lokalnega energetskega koncepta. V poročilu ugotavlja, da je bila v preteklem letu izvedena vrsta aktivnosti. Med temi jih velja nekaj izpostaviti: delovanje energetske pisarne in možnost brezplačnega svetovanja za vse občane, izdelava celostne prometne strategije, izgradnja avtobusnih postajališč, izgradnja javne razsvetljave v delu Rakeka in Cerknice ter seveda izgradnja športne dvorane na Rakeku. S številnimi investicijami v ukrepe za trajnostno rabo energije bodo na občinski upravi nadaljevali tudi v letošnjem letu. Nadaljevali bodo s postavitvami avtobusnih postajališč in kolesarnic ter dograditvami javne razsvetljave. Začeli bodo s pripravami dokumentacije za prijavo na razpis Eko sklada za energetske sanacije zdravstvenega doma in društvenega centra na Rakeku. V skladu z energetskega konceptom bo tudi nov izobraževalno-interpretacijski objekt na Cerkniškem jezeru.

Župan pospremil odprtje trgovin

29. marca sta ponovno zaživi obnovljeni trgovini v Begunjah in na Uncu. Potem ko so zaradi propada Kmetijsko-gozdarske zadruge Krpan v obeh krajih ostali brez trgovine, so se konec marca znova razveselili odprtih vrat. Trgovini je prevzel poslovni sistem Mercator. Otvoritve se je udeležil tudi župan **Marko Rupar**, ki se je trgovine v domačem kraju še posebej razveselil. Trgovina v Begunjah je namreč edina trgovina na širšem območju. Kot je poudaril Rupar, je posebej zadovoljen, da po novem na Uncu in v Begunjah ne gre samo za franšizi, ampak sta obe trgovini vključeni neposredno v poslovni sistem Mercator, tako da bodo lahko krajani in krajanke deležni vseh akcij in popustov. ■

Slivice in Unec z novimi pridobitvami

19. aprila je po zaključku del izgradnje pločnika, kanalizacije in rekonstrukcije vodovoda Unec potekala tudi uradna slovesnost, ki so se je udeležili številni krajanji in krajanke. Zbrane je nagovoril župan Marko Rupar, nove pridobitve pa je blagoslovil župnik Gregor Gorenc.

V Slivicah je bil zgrajen pločnik za pešce v skupni dolžini 495 metrov, ki ga razsvetljuje dvajset svetilk javne razsvetljave. V sklopu investicije, vredne dobrih 383.000 evrov, so rekonstruirali meteorno kanalizacijo in odprte jarke ter zaščitili telekomunikacijske vode.

Zaradi sočasne gradnje stanovanjske soseske, ki jo je financiralo podjetje Kolektor Koling, d. o. o., so investicijo, vredno še dodatnih 121.600 evrov, v okviru katere so zgradili fekalno in meteorno kanalizacijo, rekonstruirali vodovod in obnovili vozišče s hodnikom za pešce in javno razsvetlavo, nadaljevali po javni poti do križišča v naselju Slivice. V celotni trasi hodnika za pešce je bila zgrajena fekalna kanalizacija v vrednosti 10.800 evrov ter rekonstruirano vodovodno omrežje v vrednosti dobrih 51.000 evrov.

V nagovoru se je župan opravičil krajanom, da so tako dolgo čakali na te pridobitve, vendar je bila težnja občine, da poskrbi za gradnjo vse potrebne infrastrukture hkrati.

Kot kaže, pa se bodo investicije v tem delu še nadaljevale. Že kmalu naj bi v centru Unca, pri gasilnem domu, občina skupaj s krajevno skupnostjo postavila igrala za otroke in fitness na prostem. V središču Unca, pri gostišču Portus,

pa naj bi postavili semafor. »Naročena je že projektna dokumentacija za semaforizirano križišče, izvedbo pa načrtujemo v naslednjem letu,« je razkril Rupar. S tem želijo zagotoviti varno vključevanje vozil z obeh lokalnih cest. Večjo varnost želijo zagotoviti tudi na križišču za Slivice. Kot je povedal Rupar, so se s pristojnimi že dogovorili, da bodo na odcepu za večjo preglednost posekali lipo, poleg tega pa se obeta tudi spremenjena prometna signalizacija, s katero se bo zmanjšalo visoke hitrosti voznikov.

MEGADOM

URESNICI IDEJE CENEJE!

VSE ZA VRT

- SEMENA • SEMENSKI KROMPIR • GNOJILA • VRTNI PRIBOR
- CEVI IN PRIBOR ZA ZALIVANJE • ROČNO IN ELEKTRIČNO VRTNO ORODJE
- OGRAJE • TLAKOVCI, PRANE PLOŠČE • ROBNIKI, ŠKARPNIKI

SEMENSKE VREČICE

5+1 gratis

MEGA Flor

ZEMLJA

PROFESIONALNI SUBSTRAT, 70l

947 €

GNOJILO PLANTELLA CVET, 3 L

12³⁸ €

Visoko kakovostno tekoče gnojilo z vitamini in izvlečki morskih alg za vse vrste cvetočih balkonskih, sobnih, okrasnih in vrtnih rastlin.

ŽARI FLORALAND

MASTER grill&party

OGLJE ZA ŽAR HORIZONT

NOVO

KRUŠNA PEČ KU-017W, NA DRVA

359¹⁰ €

MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705

ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • www.megadom.si

KUPUJTE NA OBROKE

BANKA KOPER • SUMMIT LEASING • NLB AMERICAN EXPRESS • DINERS OBROKI

OBČINA
CERKNICA

Na podlagi 20. člena Odloka o priznanjih Občine Cerknica (Ur. l. RS, št. 33/2005) in 8. člena Poslovnika o delu komisije za priznanja Občine Cerknica objavljamo

JAVNI RAZPIS za podelitev priznanj Občine Cerknica.

1. PODELJUJEJO SE NASLEDNJE VRSTE PRIZNANJ OBČINE CERKNICA

- priznanja naziv častni občan/občanka,
- priznanja 12. junij Občine Cerknica,
- priznanja zlati taborski znak,
- priznanja srebrni taborski znak,
- priznanja bronasti taborski znak.

2. KRITERIJI ZA PODELITEV PRIZNANJ NAZIV ČASTNI OBČAN/OBČANKA

Naziv častni občan/občanka se podeli tako občanom/občankam in drugim državljanom/ državljanke Republike Slovenije kakor tudi državljanom/državljanke tujih držav, ki imajo posebne zasluge za napredek in razvoj občine Cerknica ter so dosegli druge izjemne dosežke, pomembne za občino Cerknica.

PRIZNANJE 12. JUNIJ OBČINE CERKNICA

Priznanje občine Cerknica se podeli posameznikom/posameznicam, skupinam posameznikov/posameznic, društvom ter družbenim organizacijam, javnim zavodom in gospodarskim družbam za življenjsko delo oziroma za izjemne uspehe in dolgoletno delo ter aktivnosti na posameznih področjih življenja in delovanja, pomembnih za razvoj občine Cerknica.

ZLATO TABORSKO PRIZNANJE

Zlato taborsko priznanje se podeljuje posameznikom/posameznicam, skupinam posameznikov/posameznic, društvom in družbenim organizacijam, javnim zavodom in gospodarskim družbam za dolgoletno uspešno delo in pomemben prispevek k razvoju občine Cerknica.

SREBRNO TABORSKO PRIZNANJE

Srebrno taborsko priznanje se podeljuje za izjemne uspehe in dosežke, pomembne za razvoj občine, dosežene v zadnjem oziroma krajšem obdobju pred podelitvijo priznanja, posameznikom/posameznicam, društvom in družbenim organizacijam, skupinam posameznikov/posameznic, javnim zavodom in gospodarskim družbam.

BRONASTO TABORSKO PRIZNANJE

Bronasto taborsko priznanje se podeljuje posameznikom/posameznicam, društvom in družbenim organizacijam, skupinam posameznikov/posameznic, javnim zavodom in gospodarskim družbam za uspehe in dosežke, pomembne za občino Cerknica, dosežene v zadnjem oziroma krajšem obdobju pred podelitvijo priznanja, ali za izjemne enkratne dosežke.

Komisija za priznanja Občine Cerknica lahko letno podeli največ:

- eno priznanje naziv častni občan/občanka,
- eno priznanje 12. junij občine Cerknica,
- eno priznanje zlati taborski znak,
- dve priznanji srebrni taborski znak in
- tri priznanja bronasti taborski znak.

Izjemoma lahko podeli več priznanj v primeru jubilejnih obletnic posameznih pravnih oseb ali v primeru dosežkov, ki so vezani

neposredno na projekte, ki jih je vodila občina sama. Poleg kandidatov, predlaganih na podlagi javnega razpisa, lahko dodatne predloge na seji komisije poda župan.

3. PREDLAGATELJI PRIZNANJ

Pobudo za podelitev priznanj lahko podajo Občina Cerknica, podjetja in gospodarske družbe, društva in družbene organizacije, politične stranke ter druge osebe javnega in zasebnega prava.

V imenu občine lahko posamezne predloge oblikuje tudi komisija.

4. VSEBINA IN ROK ZA PREDLOŽITEV POBUDE

Pobuda mora biti pisna in mora poleg natančnih podatkov o kandidatu/kandidatki vsebovati tudi ustrezno obrazložitev ter navedbo, za katero priznanje predlaga kandidata. (Pobuda je lahko podana na obrazcu Predlog za priznanje Občine Cerknica.)

Vabimo vas, da predloge oblikujete in jih predložite najpozneje do torka, 29. maja 2018, ali do tega dne oddate na pošti kot priporočene pošiljke. Za pravočasne se bodo šteje vse vloge, ki bodo do roka prispеле na sedež naročnika: Občina Cerknica, Komisija za priznanja Občine Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Vloge morajo biti dostavljene v zaprti kuverti, s pripisom »NE ODPIRAJ – Javni razpis za podelitev priznanj občine Cerknica 2018«. Na hrbtni strani ovitka morata biti navedena naziv in naslov prijavitelja. Vloge, ki bodo prispеле po roku, se ne bodo odpirale in bodo vrnjene pošiljateljem.

Datum: 27. 3. 2018

Komisija za priznanja Občine Cerknica
predsednik Marko Kranjc, l. r.

Pravila za objavo oglasov v predvolilni kampanji

V skladu s 6. in 7. členom Zakona o volilni in referendumski kampanji objavljamo pravila za izrabo časopisnega prostora v glasilu Občine Cerknica Slivniški pogledi za predstavitev kandidatov za poslance in poslanke političnih strank in kandidatnih list ter njihovih programov v času predvolilne kampanje za državnozborske volitve, ki bodo 3. junija 2018.

1. Organizatorjem volilne kampanje, političnim strankam, kandidatnim listam in posameznim kandidatom zagotavljamo enakopravnost pri predstavitvi kandidatov in svojih programov.
2. Vsak organizator predvolilne kampanje kandidata za poslanca oziroma poslanko lahko v glasilu Slivniški pogledi objavi en oglas velikosti 1/2 strani (dimenzij 186 mm krat 128,5 mm). Cena oglasa je 150 EUR + DDV.
3. Vsak organizator predvolilne kampanje političnih strank lahko v glasilu Slivniški pogledi objavi en oglas velikosti 1/2 strani (dimenzij 186 mm krat 128,5 mm). Cena oglasa je 150 EUR + DDV.
4. Oglas mora biti oblikovan v skladu s tehničnimi zahtevami, ki so objavljene na spletni strani www.cerknica.si.
5. Besedilo oglasa mora navajati tudi naročnika.
6. Naročila za objavo oglasov sprejemamo do ponedeljka, 14. maja, na elektronskem naslovu urednistvo@slivniskipogledi.si. Oglas mora biti v ustrezni obliki poslan na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si do vključno petka, 18. maja.
7. Pravočasno oddani oglasi bodo objavljeni v glasilu Slivniški pogledi, ki bo izšlo 1. junija 2018. Glasilo bodo tega dne v svoj poštni nabiralnik prejela vsa gospodinjstva v občini Cerknica.
8. Naročniki bodo prejeli račun za plačilo naročenih oglasov skupaj z izvodom glasila po njegovem izidu. Rok plačila računa je 15 dni od izdaja računa.

Maruša Opeka, odgovorna urednica

Avtorica: **Polona Otoničar Pajk** Fotograf: **Mario Žnidaršič**

Veselice – garanje in veselje

Marsikdo bi se strinjal, da pravega poletja ni brez vsaj ene gasilske veselice. Na tovrstnih zabavah so plesali že naše babice in dedki. A pripravljanje na veselico se s strani organizatorja danes začne mnogo prej, kot se je nekoč.

V Grahovem različna ponudba

PGD Grahovo veselico navadno organizira ob prevzemih, obletnicah. Eden glavnih organizatorjev veselic zadnjih deset oziroma petnajst let je bil **Bogdan Kočevar**, nekdanji predsednik, pove **Mojca Intihar**, sedanja predsednica PGD Grahovo. »Vedno je bil poln zanimivih idej, da je bila veselica uspešnejša in zanimivejša,« pove. A sama veselica je veselica le za tiste, ki niso organizatorji. »Za ostale je garanje,« pove Intiharjeva. Najprej sta seveda na vrsti izbira in rezervacija ansambla. Nekatero ansamble je namreč treba rezervirati celo do tri leta prej. Sledi podpis pogodbe. Medtem se išče variante, kako čim ceneje priti do šotora. »Ob poletnem vremenu je velik riziko biti brez šotora. Je pa šotor zelo velik finančni zalogaj, mora pa ustrezati tudi vsem predpisom,« pravi Mojca Intihar. Po rezervaciji šotora in ansambla nato v mesecu februarju vodstvo skliče sestanek, kjer se zadalži posameznike, da si naredijo oziroma sestavijo svoje ekipe: za srečelov, gostinsko ponudbo, varovanje, mize, plakate. Zadnja skupina mora poskrbeti tudi za večji pano, ki ga običajno postavijo na začetku vasi. Pogosto na začetku vasi postavijo tudi mlaja. »Med tem časom aktualni predsednik ureja goro papirjev, ki jih zahtevajo predpisi: prijava na občino, policijo, zdravstveno varstvo, prijava SAZAS-u in IPF-u ... In marsikaj od tega je treba tudi plačati,« našteva Intiharjeva.

»Vsega je ogromno, nič ni samo po sebi. To je kar garanje in velika skrb za odgovorne.«

»En mesec pred dnevom D pa se sestaja ožji odbor večkrat,« pravi Intiharjeva. »Treba je rezervirati WC-je, najeti poklicne varnostnike, organizirati gostinsko ponudbo,« še doda. Idej o tem, s čim bodo postregli obiskovalce, imajo v Grahovem veliko. »Enkrat smo imeli vola, drugič odojka, idej pa je še mnogo,« razloži predsednica, ki je to vlogo nastopila letos. Gostinska ponudba privabi obiskovalce.

»Zadnja dva dneva se dela na polno,« pravi Intiharjeva, »in takrat je bolj malo časa za spanje: postavitve šotora, postavitve odra in okrasitev, ogromno dela imajo električarji z vsemi inštalacijami. Ena ekipa dela s srečelovom, zлага, številci in popisuje nagrade. Postavijo se točilni pulti, uredi se parkirišče,« naštevanju ni konca. Skličejo tudi vso mladino,

Vsako veselico pa je treba prijaviti tudi na policijo oz. upravni enoti.

ki jo poizkušajo vključiti v dogodek. Večji otroci pobirajo smeti, pomagajo pri postavitvi miz. »Predvsem pa bi rada poudarila, da si ne predstavljam, kako bi prodali vse srečke brez naših številnih pionirjev, ki so res pridni,« je navdušena sogovornica.

Na dan veselice vsi, ki delajo, dobijo majice, za katere se vedno najde kakšen donator. »Na naši veselici dela 70 vaščanov, članov PGD ... Je pa treba poudariti, da h gasilski veselici v Grahovem sodi tudi kulturna prireditev, tako da je treba poskrbeti še za program, duhovnika ipd. Skupaj pa nas sodeluje okrog 100 na najrazličnejše načine – prej, na dan veselice in še potem, ko je treba vse pospraviti, počistiti, poplačati, vrniti ... Ta zadnji del je morda komu neznan, je pa kar obsežen. Vsega je ogromno, nič ni samo po sebi. To je kar garanje in velika skrb za odgovorne. Najhuje je bilo, ko smo imeli dvodnevno veselico, a to smo si privoščili le enkrat,« pove Intiharjeva. Privoščili v pravem pomenu besede, saj »zaslužka brez številnih donatorjev sploh ne bi bilo,« zaključuje. Je pa veselo za ljudi, kar je tudi njihov cilj.

Od plesa na vodi s Čuki k Biserom »na suho«

V Dolenji vasi pa veselico organizirajo vsako leto. »Že skoraj sto let,« potrdi predsednik PGD Dolenja vas, **Jože Meden**. Na tem mestu je že več kot trideset let in letos je bil ponovno izvoljen. »Včasih smo imeli veselice ob nedeljah, ob sv. Lovrencu, ko je v Dolenji vasi žeganje. A je bilo nerodno, sorodniki na obisku, mi pa na veselico.« Tako je veselica sedaj prej, po navadi konec julija. Mnogo let so jih zabavali Čuki, potem pa so na vrsto prišli Biseri. Kdo bo zabaval ljudstvo, odločijo na letnem občnem zboru. »Sedaj je kar za

70 odstotkov obiskovalcev manj,« prizna Meden. »A ljudje imamo različne okuse; enim je všeč eno, drugim drugo. Eni so menili, da so Čuki že predolgo,« pojasni, zakaj so se odločili za menjavo ansambla. Veselica v Dolenji vasi pa je bila kar nekaj desetletij znana tudi po odru in plesišču na vodi. »Je trajalo nekaj dni, da smo postavili oder. Deske so darovali vaščani. Vsak nekaj,« pove Meden. Oder pa je dvakrat visoka voda celo odnesla. V zadnjih letih odra na vodi nimajo več, predvsem zaradi potapljača, ki mora biti v takšnih primerih prisoten, kar pomeni dodaten strošek. Pa tudi pospravljanje po veselici je sedaj hitreje končano. S pospravljanjem začnejo takoj po končani veselici, do sedme ure zjutraj mora biti namreč cesta že odprta. Z organizacijo veselice tudi v Dolenji vasi začnejo zgodaj, že pred januarjem. Na moje vprašanje, kaj jih najbolj ovira pri izvedbi, pa Meden odgovori skoraj retorično: »Birokracija. Včasih ni bilo treba nič, pa je vseeno bilo, zdaj je pa vsega tega preveč. In vsako leto je zahtev in zakonov več.« A veselica je glavni vir prihodkov. »Brez prihodkov z veselice društvo ne bi preživelo,« zaključuje Jože Meden.

» A ljudje imamo različne okuse; enim je všeč eno, drugim drugo. Eni so menili, da so Čuki že predolgo.«

Občina, upravna enota, policija ...

»Če je veselica na vodi oziroma ob vodi, je potrebno dovoljenje upravne enote ravno zaradi določitve načina varovanja obiskovalcev zaradi možnosti utopitve. Če je dostop do vode fizično preprečen in ni nevarnosti, da bi ob normalnem poteku prireditve prišlo do nevarnosti za udeležence, potem se taka prireditev lahko le priglasi oziroma prijavi na policijski postaji,« potrdijo na Policijski postaji Cerknica.

Z vsako veselico je treba seznaniti tudi občino, na območju katere bo veselica potekala, poleg tega je na občini treba pridobiti tudi dovoljenje za čezmerno obremenjevanje okolja s hrupom v primerih žive glasbe.

V skladu z Zakonom o javnih zbiranjih upravne enote izdajajo dovoljenja, medtem ko policija sprejema prijave javnih prireditev. Vsako veselico je torej treba bodisi prijaviti na policiji ali pa zaprositi za izdajo dovoljenja na upravni enoti. Na upravni enoti mora organizator veselice zaprositi za izdajo dovoljenja v vsakem primeru, če bo veselica potekala na javni cesti oziroma bo potrebna njena zapora; če se bo na veselici uporabljal odprt ogenj oziroma predmeti ali naprave, zaradi katerih je lahko ogroženo življenje ali zdravje ljudi ali premoženje; ali pa se na veselici pričakuje več kot 3000 udeležencev. »V skladu z Zakonom o javnih zbiranjih upravne enote izdajajo dovoljenja, medtem ko policija sprejema prijave javnih prireditev. V primeru gasilskih veselic je potrebno dovoljenje samo v primeru, da je potrebna zapora ceste oziroma je prireditev na ali ob vodi. Za večino gasilskih veselic

Ideje o tem, s čim bodo postregli obiskovalce, imajo v Grahovem veliko.

je običajno dovolj, da so prijavljene na policiji,« razloži **Marjanca Červek**, vodja oddelka za upravne notranje zadeve na Upravni enoti v Cerknici. »Upravna enota Cerknica je v zadnjih desetih letih izdala povprečno eno odločbo letno,« doda Červekova.

Organizatorji pa morajo poskrbeti tudi za zdravstveno varstvo. Od leta 2015 namreč velja nov Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči, ki glede na tip prireditve s številom udeležencev določi stopnjo zdravstvenega in ostalega tveganja. Kadar je število udeležencev manjše kot 500, posebno zdravstveno varstvo ni potrebno, razen če organizator ali uradni program presodi drugače; kadar pa je število oseb na prireditvi med 500 in 1000, pa mora biti s strani organizatorja prisotna najmanj ena oseba, ki ima opravljen najmanj deseturni tečaj prve pomoči. Pri tem je treba poudariti, da navedeno velja le, če je tveganje za dogodke nizko; če je visoko, mora biti na prireditvi, tudi če je število oseb na prireditvi manjše od 1000, prisotna najmanj ena ekipa nujnega reševalnega vozila. Nadalje se število potrebnih reševalnih ekip povečuje glede na število udeležencev in stopnjo tveganja. Tveganje za dogodke zdravstvena organizacija določi glede na vrsto dejavnosti na prireditvah.

Nekatere ansamble in izvajalce je treba rezervirati celo do tri leta prej.

Avtorica: **Sabina Popek Simšič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Gradbena dejavnost ponovno v zagonu

Deset let mineva od svetovne gospodarske krize, ki je sicer v Slovenijo prišla dve, tri leta pozneje in dodobra pretresla tudi gradbeno dejavnost. Najhuje je bilo leta 2012, ko se je obseg del v gradbeništvu zmanjšal skoraj za polovico.

Leta 2008 so podjetja, ki so delovala v gradbeništvu, dosegla skupaj 7,91 milijarde evrov prihodkov od prodaje, leta 2012 pa skoraj polovico manj. Slovenska gradbena industrija se je sicer znašla v težavah že ob osamosvojitvi Slovenije,

Na občini so letos izdali že devet gradbenih dovoljenj za klasične popolne novogradnje in trinajst dovoljenj za pomožne objekte.

čprav to velja predvsem za večja gradbena podjetja. Tako kot velik del slovenskega gospodarstva je utrpela izgubo trgov na območju nekdanje Jugoslavije in drugje po Evropi.

Gradbeništvu je tretja največja dejavnost po številu zaposlenih. Vrhunec dejavnosti je bil ravno v letu 2008, ko je bilo v gradbeništvu zaposlenih 88.000 oseb. Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje se je to število v času gospodarske krize naglo zmanjševalo in je bilo v letu 2011 na podobni ravni kot v letu 2006. V letih od začetka krize pa vse do danes se število zaposlenih v panogi ni povečalo. Napoved je ugodna prav za letos, ko je predvidena v panogi gradbeništvu kar 7,5-odstotna rast zaposlovanja.

Najhuje leta 2016, minulo leto ponovna rast

Po podatkih državnega statističnega urada je bila vrednost opravljenih gradbenih del v letu 2016 kar za 17,7 odstotka nižja kot leta 2015.

Po mnenju gospodarske zbornice rast gradbene panoge v minulem letu ne bo pokrila vseh minusov iz preteklosti, vendar pa v zbornici gradbeništvu letos pričakujejo, da bo rast vsaj enaka lanskemu. Po podatkih Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) je bila pričakovana gospodarska rast za letošnje leto 3,2-odstotna, s tem, da so v uradu napovedi že popravili in predvidevajo celo 4,4-odstotno gospodarsko rast.

Gradbena dejavnost v občini Cerknica

Tamara Klepac Sterle, podsekretarka za okolje in prostor na Občini Cerknica, potrjuje, da se »dinamika na trgu odvija«, in doda, da se »gradbena dejavnost po velikem krču med

letoma 2010 in 2016 končno postavlja nazaj na noge.« »Ponovni zagon gradbene dejavnosti pomeni tudi vpliv na druge panoge gospodarstva,« razloži Klepac Sterletova, »napoved za gospodarsko rast je dobra za letos in tudi za naslednja leta.« Kot razloži sogovornica, je bilo v tekočem letu izdanih že devet gradbenih dovoljenj za klasične popolne novogradnje in trinajst dovoljenj za pomožne objekte. V letu 2017 pa je bilo izdanih 41 dovoljenj za klasične popolne gradnje in 59 za pomožne, dopolnilne gradnje. »Čeprav se od vlagateljev večkrat sliši, da so postopki dolgotrajni in zapleteni, pa temu ni tako,« pojasni Klepac Sterletova, »če je vloga popolna, se obravnava hitro in upravna enota dovoljenje izda že v enem mesecu, torej mesec dni prej, kot je zakonsko določeno.« Občina spremlja tudi stanje nedokončanih objektov, ki kazijo podobo mesta. »Na ob-

čini smo zadovoljni, da je stečajni upravitelj nedokončane in propadajoče objekte v središču Cerknice prodal na dražbi lokalnemu podjetju, ki bo stavbe dokončalo,« pojasni Klepac Sterletova.

» Vrhunec dejavnosti je bil ravno v letu 2008, ko je bilo v gradbeništvu zaposlenih 88.000 oseb.«

Nova gradbena zakonodaja

Nov gradbeni zakon bo stopil v veljavo 1. junija in predvideva tudi nov koncept dovoljevanja gradenj, ki bo omogočil pridobitev gradbenega dovoljenja na podlagi formalno manj obsežne dokumentacije, kot je to predvideno v veljavni zakonodaji. Podrobneje bo pripravo dokumentacije določal pravilnik o projektni dokumentaciji. Definicija objekta bo razširjena tudi na nekatere gradbene posege, ki po definiciji v veljavnem zakonu o graditvi objektov nimajo lastnosti objekta (npr. utrditve zemljišč, nasipavanja in odkopavanja), saj so sedaj ti posegi izvzeti iz sistema nadzora. Za gradnje, pri katerih je potrebno tudi okoljevarstveno soglasje, bosta po novem postopka izdaje gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega soglasja integrirana in se bo tako vodil samo en postopek.

Občina spremlja stanje nedokončanih objektov, ki predstavljajo javni interes.

Po novem ne bo več treba pridobiti gradbenega dovoljenja za odstranitev objektov (potrebna bo samo še prijava začetka gradnje) inčasne objekte. V pomoč investitorjem bo uvedeno obvezno svetovanje upravnih enot. Po predlogu se bodo sedanja soglasja, ki so potrebna pri pridobivanju gradbenega dovoljenja in so samostojni upravni akti, prekvalificirala v mnenja. Ta bo usklajeval upravni organ, ki ne bo več nujno vezan nanje, lahko pa jih bo investitor sam pridobil in jih predložil že zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja, kar bo močno pospešilo postopek.

Zakon bo omogočil tudi skrajšani postopek izdaje gradbenega dovoljenja, pogoj za to pa bo predložitev soglasij vseh oseb, ki imajo status stranke, vseh predpisanih mnenj

in pozitivnega mnenja občine glede skladnosti s prostorskimi akti in drugimi predpisi občine.

Po predlogu bo uvedena obvezna prijava začetka gradnje, pri kateri bo treba predložiti projekt za izvedbo ter o začetku del seznaniti inšpekcijo in upravne organe. Gradnjo bo nadzoroval nadzornik, ki bo moral izpolnjevati pogoje za pooblaščenega arhitekta ali inženirja, imenoval ga bo investitor.

Gradnja, za katero je potrebno gradbeno dovoljenje, se bo smiselno zaključila z uporabnim dovoljenjem. To bo sicer pri vseh objektih, razen pri zahtevnih objektih in objektih z vplivi na okolje, mogoče nadomestiti z izjavami projektanta, vodje gradnje in izvajalca, da objekt izpolnjuje vse predpisane zahteve in da je evidentiran.

» Nov gradbeni zakon bo omogočil pridobitev gradbenega dovoljenja na podlagi formalno manj obsežne dokumentacije.«

Predvidena je možnost legalizacije nenevarnih nedovolenjenih gradenj. Za objekte, starejše od 20 let, bo mogoče pridobiti dovoljenje za objekt daljšega obstoja, s katerim lastniku ne bo več treba rušiti objekta in ga bo lahko zavaroval, uporabil kot zavarovanje pri posojilu ipd. Mogoča bo tudi legalizacija mlajših objektov, ki so z dopustnimi odstopanji neskladni z gradbenih dovoljenjem, in sicer v petih letih od uveljavitve zakona.

VRTNARIJA NAJDI

Bršljanke

od **0,69 EUR**

Količine so omejene.

Velika izbira lepega cvetja, okrasnih loncev, zemlje...

Odprto:
pon.-pet.: od 8. do 19. ure
sob.: od 8. do 13. ure
nedelje in prazniki zaprto

VRTNI CENTER NAJDI
Podskrajnik 16b
1380 Cerknica
tel.: 051 724 004

VAREN POGLED NA SVET

- VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •
- USPOSABLJANJE •
- MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •
- POŽARNO VARSTVO •
- KOORDINACIJA NA GRADBIŠČU •
- SVETOVANJE IN INŽENIRING •

10 let **lentus**

CESTA 4. MAJA 61 TEL: 0590 51 200
1380 CERKNICA GSM: 041 901 508
INFO@LENTUS.SI
WWW.LENTUS.SI

Avtorica: **Julija Perko** Fotografinja: **Manca Farkaš**

Dan za spremembe – Povezujemo skupnost

7. aprila je Točka moči – Večgeneracijski družinski center iz Cerknice v sodelovanju z osnovnošolkami, ki delujejo v prostovoljskem krožku Osnovne šole Notranjskega odreda v Cerknici, sodelovala v vseslovenski akciji Slovenske filantropije Dan za spremembe.

Letošnji slogan in vodilo akcije je »Povezujemo skupnost«. V ta namen so v prostorih Mercator centra v Cerknici skupaj izvedli akcijo »Izmenjaj dobro misel«. Naključne mimoidoče so prostovoljke povabile, da si iz že pripravljenega nabora lističev z dobrimi mislimi izberejo svojega, sami pa svojo dobro misel zapišejo na nov listič in ga obesijo na za to priložnost izdelano stojalo dobrih misli. Obenem so mimoidočim delile tudi letak za vzpostavitev t. i. Banke neformalne pomoči. Vzpostavitev Banke neformalne pomoči je skupna akcija vseh šestih regijskih centrov Točk moči, ki želijo s skupnimi napori vzpostaviti bazo izvajalcev in iskalcev uslug ter tako pomagati, da se skupnost poveže v solidarnem sodelovanju.

S sloganom akcije Ne prepuščaj se toku, spreminjaj tudi ti! Slovenska filantropija že vsa leta nagovarja posameznika. Prostovoljske akcije, ki imajo za rdečo nit povezovanje skupnosti, danes potekajo v 75 krajih po Sloveniji, med organizatorji so društva, vrtci, šole, krajevne skupnosti, občine, javni

zavodi in posamezniki, sodelujejo tudi podjetja. Prijavljenih je 133 akcij; v okviru nekaterih se je povežalo tudi več kot 32 organizacij. Vrsta dogodkov se je odvila tudi v naši občini.

Avtorica: **Anita Leskovec** Fotograf: **Blaž Žnidaršič**

Blagoslov prostorov in priložnostna razstava

Na velikonočni ponedeljek so se obnovljeni župnijski prostori, ki jih je blagoslovil višji predstojnik slovenskih salezijancev, mag. Janez Potočnik, z obiskovalci napolnili do zadnjega kotička.

Na prazničnem dogodku so spregovorili župan Občine Cerknice, **Marko Rupar**, direktorica Knjižnice Jožeta Udoviča, **Marija Hribar**, ki je z župnikom **Jožefom Krncem** februarja sklenila sodelovanje pri urejanju župnijskega arhiva in pripravi razstave, ter **Bogdan Urbar**, zgodovinar in sodelavec domoznanskega oddelka knjižnice, ki je tudi prisotne povabil, da se na knjižnico obrnejo z domoznanskim gradivom, ki ga bo knjižnica poskenirala, original pa vrnila lastniku. Obiskovalci so si lahko ogledali priložnostno razstavo, ki so jo pripravili Bogdan Urbar, **Tine Mauer** in **Anita Leskovec**. Razstavljeni mašne knjige, molitveniki in stari tiski (najstarejši iz leta 1629), kovanci ter stari predmeti, kot sta npr. pripomoček za izrezovanje hostij ter srebrna posodica za krizmo in krstno olje, bodo, s predhodnim dogovorom z duhovniki, na ogled še mesec dni. Obsežnejšo predstavitev z razstavo bo knjižnica pripravila decembra, v prostorih knjižnice, zatem pa upajmo, da bo ob častitljivi obletnici cerkniške župnije, leta 2022, luč sveta lahko ugledala pregledna kronika – monografija župnije. Prireditev sta najprej obogatili z violinskim duom **Neža Nahtigal** in **Kristina Knez**, nato pa

je Knezova skupaj z **Mitjem Zalarjem** še zapela ob klavirski spremljavi **Tadeja Zalarja**. Po ogledu razstavljenih podob zgodovine so si obiskovalci v spodnji avli lahko ogledali še albume petletnega dela Župnije Cerknica, ki jih je uredila **Klara Žnidaršič**, ter se zaustavili ob kavi in sladkih grizljajih, s katerimi so postregle prostovoljke Karitasa.

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Zdaj zaori pesem o svobodi

Organizacijski odbor 1. maj pod vodstvom Toneta Urbasa ob podpori Občine Cerknica vsako leto pripravi prireditev Zdaj zaori pesem o svobodi, s katero želijo počastiti spomin na vrsto zgodovinskih dogodkov.

24. aprila je bil ustanovljen Notranjski odred, 27. april obeležujemo kot dan boja proti okupatorju, 1. maj je praznik dela, 4. maja je bila osvobojena Cerknica, 9. maj pa praznujemo kot dan zmage nad fašizmom. Vsem tem prelomnim trenutkom se poklanjajo tudi tradicionalna prireditev v cerkniški telovadnici in številni obiskovalci. Dogodek se je pričel s slavnostnim prihodom, praporom in nagovorom župana občine Cerknica **Marka Rugarja**, ki je zbrane pozval k povezovanju in sodelovanju, saj smo združeni premagovali ovire v preteklosti in le tako bomo kos tudi prihodnjim izzivom. Slavnostni govornik je bil **Marijan Križman**, podpredsednik ZZB za vrednote NOB Slovenije, ki je tudi eden od pobudnikov za zakonsko ureditev prepovedi uporabe in javnega prikaza nacističnih in fašističnih simbolov, na kar se je navezal tudi v svojem nagovoru.

Je pa imela v soboto, 21. aprila, prvo besedo glasba. Številni nastopajoči so peli in igrali že ponarodele pesmi Hej brigade, Katjuša, Internacionala, Vstajenje Primorske in še bi lahko naštevali. Združili so se zbori OŠ Notranjskega odreda Cerknica, kot združeni odrasli pevski zbori pa so skupaj nastopili Komorni zbor Fran Gerbič Cerknica, Moški pevski

zbor Tabor, Mešani pevski zbor Bloke, Mešani pevski zbor KD Rak Rakek, Ženska vokalna skupina Cluster KD Rak Rakek in Ženski pevski zbor Lipa, DU Cerknica. Spremljala jih je KD Godba Cerknica. Da pa so bili njihovi glasovi in instrumenti ubrani, sta poskrbela dirigenta **Mitja Dragolič** in **Jože Rajk**. Prireditev je povezoval **Miha Razdrih**.

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Podelili nagrade in priznanja Frana Gerbiča

4. aprila je v Kulturnem domu Cerknica potekala tradicionalna podelitev nagrad in priznanj Frana Gerbiča, ki jih podeljuje Zveza slovenskih glasbenih šol najzaslužnejšim glasbenim in plesnim pedagogom v slovenskih glasbenih šolah.

Častni pokrovitelj slovesnosti je predsednik države Borut Pahor. Nagrajence so nagovorili **Helena Meško**, predsednica Zveze slovenskih glasbenih šol, predsednik državnega sveta **Alojz Kovšca** in župan **Marko Rugar**.

Letošnji prejemniki priznanj so glasbeni pedagogi **Planinka Atič**, pianistka na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor, **Petra Arlati Kovačič**, violinistka iz GŠ Celje, **Andrej Šmon**, klarinetist iz GŠ Slovenska Bistrica, ter pianistka in zborovodkinja **Tamara Ražem Locatelli** iz GŠ Sežana.

Nagradi za življenjsko delo sta prejela **Jasmina Pogačnik**, pianistka s skoraj štiridesetletnimi izkušnjami na področju glasbenega šolstva iz GŠ Kranj, in **Matjaž Drevenšek**, saksofonist s Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana ter Akademije za glasbo.

V kulturnem programu so nastopili učenci Glasbene šole Celje in prvonagrajenci letošnjega državnega tekmovanja

mladih glasbenikov TEMSIG. Med njimi je tudi domačinka **Gaja Žnidaršič**. Mlado violinistko, katere mentorica je **Mojca Brank**, je na klavirju spremljal **Tadej Podobnik**.

Župnijska prireditve ob materinskem dnevu

✍ Anita Leskovec 📷 Jože Žnidaršič

Honore de Balzac je dejal, da prava mati ni nikoli svobodna, veliko svobode in mladostne svežine pa je vsaka mama lahko začutila ob lepi prireditvi ob materinskem dnevu, ki se je dogodila 24. marca v spodnji dvorani župnijskega SMC-ja. Zadovoljnih obrazov so bile mame in babice, ki so kot vstopnico dobile lično zavito mini potičko, niso pa zaostajali niti številni očetje in ostali poslušalci, ki so z navdušenim ploskanjem nagradili nastopajoče šolarje, bodoče prvoobhajance, mlade igralce in interprete, zborovodja **Tadeja Zalarja** in njegove pevce, glasbeno skupino **Križ**, povezovalca **Matija Stražisarja**, s tem pa tudi scenarista, **Urško** in **Blaža Kneza**, da bi tak večer režirala še neštetokrat. Po prireditvi se nikomur ni mudilo domov, čeprav je bila tisto soboto noč za eno uro krajša, saj so prostovoljke Karitas postregle s čarobnim čajem in sladkimi presenečenji, da je večerno pomenkovanje spominjalo na brenčoč čebelnjak zadovoljnih čebel. ■

Brata Pavčič na Rakeku

✍ Nevena Savič

Večer z znanimi krajanji se je v rakovski knjižnici tokrat odvijal z bratoma **Pavčič. Janez** in **Cveto** sta v pogovoru s **Francem Perkom** obujala spomine na mladost, preživeto na Uncu, ter na svoji uspešni in raznoliki športni karieri.

Janez Pavčič je najstarejši živeči slovenski olimpijec, večkratni državni prvak v teku z ovirami na tri tisoč metrov, največ se je posvečal teku na smučeh. V tej disciplini je sedemkratni prvak, trinajstkratni državni prvak v štafetnem teku na smučeh in prvi biatlonski prvak. Kot reprezentant ali trener je sodeloval na petih olimpijskih igrah, na sarajevskih je bil del organizacijske ekipe. Vzgojil je številne generacije trenerjev in je avtor mnogih publikacij s področja pohodništva in teka na smučeh.

Cveto Pavčič je bil v svoji karieri nogometaš, atlet, rokometas in smučarski tekač, je tudi dvakratni udeleženec zimskih olimpijskih iger. Na smučeh je tekkel tudi na svetovnih prvenstvih, je svetovni študentski prvak. Svoje bogato športno znanje je širil kot predavatelj na Fakulteti za šport. Oba brata sta prejemnika številnih priznanj, med njimi tudi Bloudkove nagrade.

Večera se žal ni uspelo udeležiti njuni sestri **Sonji Pavčič**, priznani slovenski igralki, ki je več kot pet desetletij posvetila Šentjakobskemu gledališču. ■

13. tradicionalni pohod po poteh generala Rudolfa Maistra

✍ Nika Rudolf 📷 Maja Radojevič

Naše društvo nameni prvo soboto v mesecu aprilu skupnemu druženju in rekreaciji. Tako smo 7. aprila organizirali že 13. tradicionalni pohod po poteh generala Rudolfa Maistra. Začetek pohoda je bil ob 10. uri, nekateri pa so se na pot odpravili že prej. Vreme nam je bilo tudi letos naklonjeno in tako privabilo pohodnike od blizu in daleč. Društva upokojencev iz okolice Šenčurja so organizirala prevoz z avtobusom in tako so si udeleženci lahko ogledali naše naravne zanimivosti, med drugim Unško koliševko in ostanke gradu Haasberg. Pohoda so se udeležili osnovnošolci iz OŠ Rakek in PŠ Unec ter tako imeli prijeten športni dan v domačem okolju. Letošnje dogajanje sta popestrili tudi cvetličarka **Anja Pečkaj** in Kmetija Milavec, ki sta nam na stojnicah ob gasilskem domu ponudili lastne izdelke. Pohodnikom, ki so se na pot podali že šestič ali pa celo dvanajstič, smo podelili spominsko kolajno ter tako dan zaključili ob dobri glasbi in malici. ■

Razveselili mamice

📷 Janja Levar

25. marca smo se vaščani Dolenjega Jezera tradicionalno zbrali v cerkvi sv. Petra. Po molitvah so nam otroci v gaslinem domu pod vodstvom **Jolande Levar** in ob podpori Društva ljudski pevci Jezerci pripravili čudovit program. Ni manjkalo igre, »skečev«, deklariranja, petja ter igranja Mladih jezercev. Otroci so se potrudili, razveselili obiskovalce in raznežili svoje drage matere. Poklonili so jim rožice, ki so jih izdelali sami na delavnici pri Jolandi. Program je že drugo leto popestril Logaški vokalni kvartet. Po koncu je predsednik društva **Frenk Levar** poskrbel, da gostje niso bili ne lačni ne žejni. **Danica Lenarčič** pa se je zelo potrudila, da so narezki na mizah izgledali kot pomladne rožice na travniku. ■

Predavanje o Mjanmaru

📷 Nevena Savić

Da bi lažje dočakali počitniške dni, smo v rakovski knjižnici 18. aprila organizirali potopisno predavanje. Tokrat smo se odpravili v Mjanmar (Burmo).

Z nami je vtise delil **Marjan Olenik**, izkušeni popotnik, alpinist in fotograf. Sicer prihaja s sežanskega konca, a je že nekaj let član likovne sekcije KD Rak Rakek.

Svoja likovna in fotografska dela razstavlja na številnih društvenih razstavah in samostojno. V zadnjih letih nam je predstavil že Nepal, Etiopijo in dežele pod Himalajo.

Njegova predavanja so vedno pestra, saj poleg odličnih fotografij in posnetkov deli izkušnje, doživete izven okvirjev klasičnega turizma. ■

Demenci prijazen dom

📷 Biserka L. Nelec 📷 Tine Šubic

V okviru društva Spominčica in projekta »Za demenci prijazno skupnost«, ki ga sofinancira Ministrstvo za zdravje, smo 11. aprila v DEOS Centru starejših Cerknica otvorili »Demenci prijazno točko«. V želji po osveščanju, pomoči in informiranju svojcev, posameznih poklicev in drugih ciljnih skupin v našem lokalnem okolju bo sedaj naš center pomagal pri oblikovanju demenci prijaznega okolja. Na točko bodo lahko prišli po informacije tako ljudje z demenco, zlasti tisti v zgodnji fazi bolezni, ki so še samostojni in aktivni, njihovi svojci kot tudi vsi drugi. Center bo organiziral izobraževanja o demenci za svojce, občane in zaposlene in na ta način prispeval k boljši kakovosti življenja, mobilnosti in dostopnosti do storitev osebe z demenco. ■

Urejali okolico

📷 Petra Poljšak

V enoti VDC Cerknica smo v okviru 9. vseslovenske prostovoljske akcije Dneva za spremembe organizirali v sredo, 4. aprila, delovno-čistilno akcijo. Ker je bila letošnja tema povezovanje, smo k sodelovanju povabili DEOS Cerknica, Društvo biodinamikov Notranjska in prebivalce stanovanjske soseske Za mlinom. Delovna skupina je na vrtu sestavljala visoko gredo ter urejala vrt. Druga skupina pa se je odpravila po bližnji okolici na čistilno akcijo. Zbralo se nas je 45, ki nas tudi rahlo pršenje dežja ni ustavilo. Naš vrt za stavbo smo pognojili, prekopali in pripravili na setev, obrezali smo drevje, grmovje, pograbili travo in uredili gredico. Zaslužno smo si privoščili enolončnico z domačim kruhom in pecivom. ■

Sončni in vroči pomladni dnevi so številne priklicali v naravo. Nekateri so prekopavali gredice, drugi so lepo vreme izkoristili za sprehod, spet tretji pa so svoj čas posvetili čiščenju okolice. V soboto, 21. aprila, so cerkniški taborniki čistili smeti ob Cerkniščici.

📍 Ljubo Vukelič

Klara Fröbe, Lovro Basar in Alja Majerle so pod mentorstvom Teje Simčič OŠ Notranjski odred Cerknica prislužili zmago in uvrstitev v polfinale Malih sivih celic.

🌐 www.rtvsllo.si
📍 Borut Gale

🌐 www.siol.net 📍 Ljubo Vukelič

»Zasluge za začetek ima zagotovo oče. On se je nekoč rekreativno ukvarjal s hokejem, ki sem ga imel vedno zelo rad. Iz leta v leto bolj, tako da sem šel kot najstnik na Švedsko. Takrat so se stvari odvijale precej hitro, hitro se je stopnjevalo. V Cerknici res ni pogojev za hokej, ledene dvorane, se je pa leta 2010, ko sem prvič zaigral za reprezentanco v Ljubljani, pri nas začel hokejski bum. Začel se je razvijati hokej na rolerjih. Pozimi, ko zamrzne jezero, se igra tudi na ledu, drugače pa se fantje enkrat ali dvakrat na teden zberejo na in-line hokeju in so kar zagnani, kar me veseli.« Tako je Jan Urbas odgovoril na novinarjevo vprašanje, kdo ga je navdušil nad hokejem, saj ni ravno v navadi, da bi Cerkničani trumoma hiteli na treninge v Ljubljano.

Zaključile so se državne lige v kegljanju, košarki in namiznem tenisu. B-ekipa cerkniških kegljačic je v drugi ligi osvojila drugo mesto in srebrno medaljo. Čestitamo!

📍 Ljubo Vukelič

Fotografija Cerkniškega jezera Janje Rossi krasi Ljubljano.

Praznovala 90 let

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V aprilu je 90. rojstni dan praznovala **Frančiška Prijatelj** iz Žerovnice. Čestitke!

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Domen Turšič

V aprilski številki Slivniških pogledov smo v rubriki Utrip objavili kratko novičko o uspehu Cerkničana Domna Turšiča, ki je z ekipo Pravne fakultete Univerze v Ljubljani na XI. svetovnem tekmovanju Frankfurt Investment Arbitration Moot Court osvojil 2. mesto. Za najboljšega odvetnika tekmovanja je bil izbran ravno Turšič.

Domna prej nisem poznala. Če sem povsem odkrita, se mi ni niti sanjalo, da imamo v naši sredi tako uspešnega mladega človeka, ki bo letos dopolnil 24 let. Njegovi uspehi na mednarodnih tekmovanjih s področja prava so se mi zdeli odlična iztočnica za članek. Ko sem se pripravljala na srečanje, sem v spletni brskalnik vtipkala njegovo ime in dobila potrditev, da je Domen res vzhajajoča zvezda slovenskega prava – »Ekipi UL PF na sprejemu pri ministrici«, »Na dnevih pravnikov tudi o implementaciji arbitražne razsodbe«, »Razsodba o meji med Slovenijo in Hrvaško – izzivi in pasti pri njeni implementaciji« pa »Ekipa pravne fakultete najboljša pri simulaciji dela v ZN« in še bi lahko naštevala. Njegovi smeri sta mednarodno javno pravo in mednarodno investicijsko pravo.

Da je Domen res predan pravu, sem se lahko prepričala tudi v dobri uri skupnega druženja. Načitan, predan, umirjen. O pravu je govoril s takim navdušenjem in zanosom, kot da gre za svetinjo, ki ji sledi in pripada. »Kar vedel sem, da bom pravnik. Mogoče, ker je tako široko in nudi vrsto možnosti. Ne rabiš se usmeriti ravno v sodišča in pravosodje,« pove Domen. Res pa je, da je nekaj časa verjel, da bo profesionalni trobentač. »Vpisal sem se na Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana,« razlaga, »pa sem si že v prvem letniku premislil in šolanje nadaljeval na Škofijski klasični gimnaziji. Tam pa mi je bilo povsem jasno, da bom pravnik.« Pravi, da so mu že v družini priučili močan občutek za prav in narobe. Pravičnost je bila njegova vrednota že od otroštva. Zelo rad pa je tudi debatiral, iskal argumente, polemiziral. »V srednji šoli smo se s sošolci veliko pogovarjali, pa ne samo o snovi, ampak tudi o aktualnem dogajanju v politiki, gospodarstvu,« pojasni in doda, da veliko znanja pridobiš ravno pri izmenjavi mnenj. Z udeležbo na debatnih krožkih je nadaljeval tudi na fakulteti in stkal tesne vezi tako s študenti kot s profesorji.

Je pa tekmovalnosti med študenti po njegovi oceni vedno več. »Mi smo še tista generacija, ki si brez težav izmenja zapiske, med študenti, ki prihajajo za nami, pa ni več tako. Uveljavlja se že ameriški sistem in vsak se bori zase,« pripoveduje Domen. Po drugi strani razume to tekmovalnost, saj je pravnikov na trgu preveč. Niso pa pomembne samo ocene, ampak tudi dosežki. Pravna fakulteta vodi lestvico uspešnosti študentov in Domen se s povprečno oceno 9,5 uvršča v sam vrh. Izstopa pa tudi že s prej omenjenimi dosežki na tekmovanjih. Aktivno udejstvovanje priporoča tudi vsem prihodnjim študentom prava. Njegova želja je, da bi se po končanem študiju zaposlil kar na domači fakulteti, čeprav je na tekmovanjih dobil že

konkretne ponudbe za službo v tujini. Magisterij bo končal na Cambrigu, sloviti angleški univerzi, kjer so študirala tudi največja imena mednarodnega prava. Že jeseni tako za eno leto odhaja na študij v Anglijo. Na vprašanje, zakaj ravno Cambridge, Domen odgovarja, da predvsem zaradi tradicije, ki jo ima v mednarodnem pravu. »Poleg tega so na univerzi vsak petek organizirana predavanja, ki jih vodijo vrhunski strokovnjaki, tako da si res v stiku s svetovno srenjo,« pove. Pri pravnih svetovnega kova najbolj občuduje sposobnost hitrega memoriranja, povezovanja, sklepanja, razmišljanja. Glede na to, da je pri pravu učenja na pamet res veliko in da je za uspešen študij potreben odličen spomin, pa si želi, da bi prihodnjim generacijam pri izpitih dovolili imeti gradivo in bi bilo več poudarka na razmišljanju in povezovanju, tako kot je to navada v tujini. Kljub temu da mu priprave na izpite in tekmovanja vzamejo res veliko časa, pa ga nekaj vendarle ostane za druženje z dekletom, kakšno dobro knjigo, potovanja in sprehode.

Vsak vikend se vrača v Cerknico. Čeprav je že otroštvo preživel razpet med Cerknico in Ljubljano, kjer je obiskoval osnovno šolo, pa pravi, da z Malo gaso preko družine ostaja močno povezan. Glede na to, da je njegov oče **Jože Turšič**, poveljnik Civilne zaščite Cerknica, gasilstvu predan že vrsto let, me je zanimalo, ali mu je uspelo navdušiti tudi sina. Domen priznava, da ga je oče osnov sicer navadil in je uradno še član društva, vendar si z gasilstvom že dolgo nista blizu. Kot kažejo že vsi zdajšnji Domnovi uspehi, pa bo morda že kmalu gasil spore na mednarodnem parketu ali pa svoje znanje predajal naprej.

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Pirmane

Pirmane ležijo 680 metrov nad morjem. Trem domačijam se je pred leti pridružila še četrta, po upokojitvi in vrnitvi iz Švice sta jo postavila Anton in Mirjana Zalar. Po turjaškem urbarju so leta 1749 na kmetijah gospodarili: Matija Pirman, Matevž Gradiščar in Štefan Pirman.

Priimka, ki je dal ime kraju, v vasi ni več. Pirman, vesta brata **Anton** in **Lado Zalar**, se je še pisala njuna stara mati. Tri hiše so stalno naseljene, soseda Valentina v četrti živi občasno. Kar pozna se, ali se pri klepetu zbere sedem ali osem sosedov. Kako drugače je bilo konec 19. stoletja, ko so polja in gozd okoli vasi hranili kar 32 ust! Roko na srce, precej pičlo. Najstarejši Pirmanec **Jože Matičič**, rojen leta 1929, se spominja, kako rad je težke vreče žita nosil v bližnji Bočkov mlin. Tam ga je pričakal kos kruha. Kruha so bili lačni. V črnih kuhinjah, ki so jih imele vse tri prvotne hiše, je največkrat dišalo po kolerabi, zelju, krompirju, fižolu, repi in bobu. Tudi to pomlad so polja zorali za krompir, kolerabo, zelje in fižol. »In še štirideset arov ječmena smo posejali,« naštevaje zaključila Ladova žena **Marija Zalar**. Za prašiče. Včasih so jih pri hiši zredili tudi petdeset. Danes v Zalarjevem hlevu moka šest glav. Srečno kmetujejo, čeprav z »gajzlo« ne naredijo več križa nad volmi pri oranju, ne »požegnajo« prvega gnoja voza in v prvo brazdo ne dajo vejice »žegna«, kot so po spominih Jožeta Matičiča delali nekoč.

Seveda je nad vsem skupaj roko držal še sveti Jakob, ki mu je posvečena cerkev v sosednji Štrukljevi vasi.

Težaško delo – okno v svet

Stric, kot mu spoštljivo rečejo sokrajani, je pravi leksikon. Ve povedati, da je v 19. stoletju vas do leta 1883, ko se je vanjo primožila njegova stara mati, pogorela kar dvakrat. Rdeči petelin je hitro goltal slamnate strehe. Pohvali se, da so prvi vodovod dobili že v 19. stoletju. Pa kaj potem, če je voda iz bližnjega potoka po lesenih ceveh tekla le dve leti! »Pravi« vodovod so dobili leta 1975 in je, kljub novemu, še v uporabi. Žarnica je pri Pirmanih zasvetila leta 1954 in telefon pozvonil sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja. Danes se pohvalijo tudi z optiko, še ne tako dolgo nazaj pa jim je okno v svet odpiralo le težaško delo. Moški so pozimi hodili tesat na Dolenjsko, Štajersko, Koroško, pet Zalarjev, trije iz današnje Matičičeve hiše in dva iz hiše, kjer gospodari sosed Lado, je boljše življenje iskalo v Ameriki. Zgleda, da so ga našli, njihovi potomci pa so že obiskali vas, kjer imajo korenine. Tisti, ki so ostali doma, so služili tudi z izdelavo

zobotrebcev. »Dvakrat smo jih prav peš nesli v Rob,« še ve Lado Zalar. Za kakšen dinar so pletli peharje in košare. Jože Matičič si s tem opravilom še vedno krajša čas, tudi steklenice zna lepo oplesti. »Nimam potrpljenja,« pa odgovori njegov sin **Jože Matičič ml.** na vprašanje, če je prevzel očetovo znanje. Spominjajo se tudi, kako so nabirali in prodajali prašičke, kot rečejo jesenskemu podlesku, krhliko, oparnice, gobe in arniko. Marsikaj je bilo treba postoriti že pred šolo. Jože Matičič je imel, preden jo je bosopet mahnil v šolo v Cajnarje, za seboj že prvo »rundo« paše.

Ponosni na svoje sadje

Čarovnice ga na poti niso strašile, so se že pometle v stare čase. Nekoč pa so v podobi lučk ponoči rajale okoli vasi in teptale okoli grma, ki še danes stoji nad vasjo. Zanimivo, vse v smeri Hribljan. Sumljiva okoliščina pri videnjih je, da so prav pri Hribljanah še pred vojno premogli gostilno. Otroci so najbolj našpičili ušesa pozimi, ko so se po hišah zbirale predice lanu ter ob delu pele ter pripovedovale zgodbe. Zaradi lanu, ki ni bil dovolj suh, je zgorela Zalarjeva »pajht'ba«, kot so rekli sušilnici nad hišo. V njej so sušili tudi sadje. Pozeba je nazadnje vzela že dve letni sadja, ko pa obrodi, je izbira pestra. »Dosti sort jabolk imamo,« je ponosen Anton Zalar. Za to se lahko zahvalijo predvojnemu učitelju iz cajnarske šole Fisterju. Na leskovih palicah je šolarje učil, kako se drevo cepi. Ustanovil je sadjarsko društvo in v njegovem času so posadili veliko sadnega drevja.

Če v spravljanju lesa iz gozda in »furanju« z volmi na železniško postajo na Rakek Pirmane med vidovskimi vasi niso bile izjema, so gotovo unikatne v tem, da so v vasi delali denar. Ni šlo za kašen poseben privilegij, ki bi ga vaščanom podelil ta ali oni vladar. Le eden izmed Pirmancev se je, še v Kraljevini

Več kot pol vasi: Anton Zalar, Jože Matičič ml., Mirjana Zalar, Lado Zalar in Marija Zalar. Skupaj se znajo nasmejati in si stati ob strani.

V naročje Vidovske planote ugnezdena vasica. Na pobočju nad vasjo včasih niso bili samo travniki, ampak celo njive.

Jugoslaviji, odločil, da če ga ni, ga bo pa naredil. Najprej ga je zrisal, nato kupil celo stroj. S polnimi žepi je po nabavo šel v Ljubljano in v vsaki trgovini zapravljal »jurja«. Trgovka, ki mu je prodala lep zelen površnik, je malo prehitro ugotovila, da je denar ponarejen. Še preden bi povzročil bančno luknjo, so tiskarju Janezu orožniki natakneli lisice. Iz mariborskega zapora so ga izpustili Nemci. Kaj pa naj bi storili, če jim je pojasnil, da je zaprt, ker je hvalil Hitlerja?

Gozd si prilašča zemljo

Povsod se najde kakšna izjema, sicer so pri Pirmanih vedno bili garači in pridni delavci. Po vojni so kruh začeli služiti v Iskrinem obratu v Cajnarjih, ki je šel po osamosvojitvi v stečaj. »Za vojsko smo delali aparature,« pravi Lado Zalar. Njegova žena Marija je nato delala še v Kovinoplastiki v Ložu in Novi vasi. Jože Matičič ml. pa je unovčil znanje svojih prednikov, saj je na Gradišču tesaril in nato vozil težko gradbeno mehanizacijo. Čeprav se moški še usedejo na traktorje in odpeljejo na njive, pa si gozd vse bolj prilašča zemljo, ki so mu jo iztrgali predniki. Gozd je vse bližje vasi, včasih pa so imeli njive celo v bregu nad hišami, ne le na ravnini. Na medvede so imuni, bolj jih jezita srnjad

in jelenjad, ki si radi postrežeta na njivah. Kar nekaj sladokuscem so Zalarjevi stopili na parklje. Anton in Lado sta namreč že tretja generacija lovcev pri hiši. S preveč okroglimi očmi sta zagotovila, da se v vasi ni nikoli »ravbšicalo«. »O, pa še kako,« je na veselje vseh ušlo najstarejšemu vaščanu.

Smeha pri Pirmanih ne manjka, so sedje se radi zberejo in kakšno razdrejo, sploh poleti. »Zdravja si želimo,« pravi Marija Zalar. »Pa dosti jelenov,« pritakne njen svak Anton, njegova žena

Mirjana Zalar doda: »Da bomo še naprej tako dobri prijatelji.« »Daj no, že prav dolgčas je, ker se nič ne skregamo,« se ji v besedo vtakne mož. V besedah Mirjane se skriva veliko resnice o vseh vaseh Vidovske planote: »Tukaj je lepo, nič mi ne manjka. Kot mlad človek pa tukaj ne bi živela za nobeno ceno.« V kuhinjo stopi Albina, hči Marije in Lada, ki se ob pozni uri pripelje iz službe, in jo dopolni: »Če bi imeli avtocesto do Begunj, pa bi šlo.« Čeprav v vasi ni otroka, ne moremo reči, da se živžava nikoli ne sliši. Marija in Lado Zalar sta ponosna na šest vnukov, ki ju radi obiščejo. Verjamemo, da ne le oni.

Pirmanci so pridni, bistri, gostoljubni in radi se smejejo. Jože Matičič je spomine na domačo vas in njeno okolico zbral in natisnil leta 2006, dodal jim je še svoje pesmi. V pesmi Vabilo je napisal tudi:

*V dolinci prijetni stoji naša vas,
gozdovi okoli ji dajejo kras.
Po sredi dolince potoček šumlja,
ribica v čisti se vodi igra.*

*Med hribčki okoli so polja, rebri,
skrite med gozdom majhne vasi.
Narava prelepa doma je pri nas.
Pridi, prijatelj, le pridi med nas.*

Z veseljem!

Jože Matičič st. sodi v generacijo, ki ne zna sedeti križem rok. Če ne drugega, pa splete kakšno košaro.

Avtor: **Ludvik Štritof** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Prostovoljno gasilsko društvo Cajnarje

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Cajnarje je bilo ustanovljeno leta 1977 na pobudo domačinov in Gasilske zveze Cerknica. Cilj ustanovitve društva je bil povečati varnost ljudi in njihovega premoženja tudi na bolj oddaljenih predelih občine Cerknica.

Društvo ob sami ustanovitvi ni razpolagalo niti z nobeno opremo niti s prostori, tako da sta bili bencinska motorna brizgalna in ročna sirena, v lasti civilne zaščite, vsa oprema, ki jo je imelo društvo takrat na razpolago. Takoj po ustanovitvi društva se je pričela gradnja gasilnega doma. Z gradnjo so začeli na zemljišču, kjer je nekoč stala Zalarjeva žaga. Dom, na katerega smo krajanji cajnarske doline zelo ponosni in stoji na lepi in mirni lokaciji, je bil v celoti zgrajen z udarniškim delom, vsa dela so potekala ročno, gradbeni material pa so v večini brezplačno prispevali domačini. V letih, ki so sledila, je društvo v okviru svojih zmožnosti kupovalo opremo in opremljalo dom, tako da smo gasilci in krajanji dobili primerne prostore.

Vključitev v operativno

Po letu 2000 se je skladno z razvojem gasilstva tudi naše društvo aktivneje vključilo v operativno delovanje. Operativni gasilci so se začeli izobraževati za vse zahtevnejše intervencije. Poleg tega pa je začelo društvo dokupovati ustrezno tehnično in varovalno opremo, ki jo potrebujejo operativci za varno in uspešno delo. Društvo je prvo vozilo nabavilo leta 2004. To je bilo gasilsko

Društvo danes šteje 61 članov.

vozilo s cisterno, znamke TAM 150 6x6. Zaradi zahtevnosti terena se je vozilo izkazalo za zelo uporabno in gasilec na intervencijah še vedno služi. Največ intervencij na našem območju se nanaša ravno na gašenje gozdnih in dimniških požarov. Ko smo se cajnarski gasilci odločili za nakup vozila s cisterno, pa se je pojavila tudi potreba po izgradnji garaže. Že naslednje leto smo tako s prostovoljnim delom h gasilnemu domu prizidali še dodatni prostor. Celoten dom pa je leta 2007 dobil tudi fasado. Ker se

je izkazalo, da operativni člani društva pri svojem delu za zagotavljanje večje požarne varnosti in pri drugih naravnih nesrečah potrebujemo dodatno vozilo, smo leta 2012 kupili gasilno vozilo model GVV-1 Renault Mascot.

Škoda po poplavah

Leta 2014 pa so tudi naš kraj prizadele poplave. Ker je gasilni dom v neposredni bližini potoka, ki je poplavljal dolino, je narasla voda tudi našemu objektu in opremi povzročila veliko škodo. Škoda po poplavah smo sanirali s prostovoljnim delom in pomočjo sredstev donatorjev. Občina Cerknica nam je obnovila v celoti uničeno igrišče ob gasilnem domu, gasilci pa smo sami uredili in obnovili okolico doma in tudi notranjost. Nakupili smo tudi uničeno opremo. Obnova je tako potekala s pomočjo sredstev občine in donacij podjetij in domačinov.

PGD Cajnarje vodi predsednik **Ludvik Štritof**, podpredsednik je **Anton Lah**. Poveljnik društva je **Franc Žnidaršič**, podpoveljnik pa **Primož Tekavec**. Predsedniki društva v preteklosti so bili še **Lado Zalar**, **Janez Lavrič** in **Anton Lah**.

Želijo si, da bi v prihodnje kupili gasilsko vozilo.

Povezanost s krajem

V zadnjih letih dajemo poseben poudarek delu z mladimi, saj tako zagotavljamo pomlajevanje članstva. Poleg tega pa imajo mladi s tem tudi možnost druženja in povezovanja med seboj. S pionirskimi in mladinskimi ekipami se udeležujemo občinskih in regijskih gasilskih tekmovanj. Dvakrat smo se udeležili tudi državnega tekmovanja, na katerem je ekipa mladink leta 2005 dosegla odlično 15. mesto. V zadnjih letih pa se tudi naše društvo sooča s pomanjkanjem števila otrok.

Delo društva je močno povezano s krajem in krajanji tudi na drugih področjih. V dvorani gasilnega doma potekajo volitve, v njem organiziramo razne prireditve. Letos smo že drugič s pomočjo zagnanih prostovoljk organizirali proslavo ob materinskem dnevu. Dvorana z lepo okolico in infrastrukturo je primerna za različne dogodke in priložnosti. Možen je najem, verjame mo pa, da bodo z infrastrukturo zadovoljni tudi tisti zahtevnejši. Člani društva se trudimo, da bi pripomogli tudi k aktivnemu dogajanju v Cajnarški dolini. Za vse prebivalce doline, ki so želeli z nami, smo organizirali izlet s kopanjem ter martinovanje. Odločili smo se, da bomo s tovrstnim povezovanjem glede na odziv še nadaljevali, bomo pa veseli, če se nam pridruži še več krajanov.

S pionirskimi in mladinskimi ekipami se udeležujemo občinskih in regijskih gasilskih tekmovanj.

40 let obstoja

Poleg gasilskega doma je društvo s pomočjo Občine Cerknica v letu 2007 zgradilo in uredilo športno in otroško igrišče z razsvetljavo, kjer imajo mladi iz bližnje in daljne okolice prostor za športno udejstvovanje. Na tem prostoru društvo poleg gasilskih vaj skoraj vsako leto organizira gasilsko veselico z znanimi ansambli. Tudi letos bomo sledili tradiciji, tako da vas že sedaj vabimo na prireditev, ki bo v soboto, 30. junija. Lani pa je bilo posebej

slovesno, saj smo praznovali 40. obletnico obstoja. Proslavili smo jo z organizacijo veselice z ansamblom Nemir in proslavo s kulturnim programom.

Naši načrti za prihodnost so, da bi se, predvsem mladi gasilci PGD Cajnarje, stalno izobraževali. Tudi dve gasilski vozili, s katerima razpolagamo v društvu, že načenja zob časa, zato si želimo, da bi se tudi naše društvo pridružilo gasilskim društvom v Gasilski zvezi Cerknica, ki so že nakupila nova vozila.

Lansko leto je bilo za njih še posebej slovesno, saj so praznovali 40. obletnico obstoja.

O cerkniških diamantih in ostalih kristalih

Slavko Polak je magister bioloških znanosti. Konec leta 2017 je prejel Humboldtovo nagrado za raziskovanje jamskih hroščev. V Notranjskem muzeju Postojna, kjer pokriva področje naravoslovja, je tudi strokovni vodja. V knjižnici je predstavil cerkniške kristale in delček muzejske mineraloške zbirke. V zahvalo za dobro sodelovanje je cerkniški knjižnici podaril kristal, ki ga je našel dan pred predstavitvijo na Menišiji.

Prvi zapisi o cerkniških kristalih

Mislili bi, da je o njih pisal Valvasor, pa ni. Prvi, ki jih omenja, je Franc Anton Steinberg v knjigi iz leta 1758: »... Ranca reber, kar pomeni rajnko rebro. Tamkaj najdemo precejšnjo količino najlepšega gorskega kristala, ki ga je rezala narava, v teh krajih pa mu preprosti ljudje običajno pravijo kamena strela.« Za njim pa leta 1778 Balthasar Hacquet: »... lepe in čiste kristale lahko najdemo samo po večjih nalivih. Kristale prebivalci nabirajo in jih prodajajo naprej ljubiteljem kamnov. Gora, na kateri se nahajajo ti kristali, se imenuje Ranca reber.« Hacquet jih omenja tudi v okolici vasi Otonica in Mahneti, kjer so pridobivali roženec za glažuto.

Od kje ime »cerkniški démanti«?

Cerkniški diamanti: to je trgovsko ime, ki si ga je izmislil Žiga Zois, mineralog, tudi sam zbiralec. To ime velja za bitermirane kremenove kristale sedimentnega tipa. To so majhni kristalčki, redkokateri je večji od lešnika. Kristali rastejo iz podlage. Cerkniški kristali so rasli v majhnih votlinah znotraj dolomita ter se le malo dotikali njihovih sten oziroma kristalov dolomita in kalcita na njihovih stenah: so na obeh straneh ošiljeni – bitermirani, kar je izjemna redkost. Večji so, več imajo primesi, zlasti črnih bitumnov. Majhni so pogosto najlepši.

Skrivnostna Slivnica ima polna nadržja kristalov

Zanimivo je, da raziskovalci prejšnjih stoletij niso nikoli omenjali Slivnice, temveč Ranco reber in Kamno gorico; sedaj jih tu ne najdemo, verjetno zato, ker je vse pozidano, preraščeno. Slivnico sestavljajo jurski dolomiti in deloma zakraseli apnenci. Ključni za nastanek kristalov so številni tektonski prelomi, temni dolomiti in žile roženca v dolomitu. Na strmih delih Slivnice močnejše padavine odnašajo črnkasto prst in jo odlagajo na položnejših mestih. Če greste po pešpoti od Cerknice na Slivnico, pridejo ob močnejšem deževju na območju Debelega vrha na dan kristalčki.

»Rdeči« Grahovci in razne oblike

Kmetje, ki so orali, od Grahovega, Slivnice, Brezij preko Bezuljaka pa do Dobca, so našli tu pa tam lepe kristale. To ni originalno z njiv, temveč s Slivnice, saj je v tisočletjih z erozijo prišlo na njive. Čisto naključno pridejo kristalčki, ki so bili globoko v zemlji, na površje. Vsako nahajališče ima svojo posebnost. Zaradi primesi so lahko različno obarvani: pri Grahovem so našli rdeče obarvane kristale, ponekod so kristali zaradi vključkov bitumna povsem črni. Kremenovi kristali so lahko žezlasto oblikovani, kar je odraz spremenjajočih razmer med rastjo. Večji kristali so lahko skeletne ali oknaste in pagodaste oblike. Kremenove kristale z zelo

kratкими ploskvami prizem imenujemo kratkoprizmatski, z daljšimi ploskvami pa dolgoprizmatski kristali.

Napotki za iskalce kristalov

Kristale iščite po močnem deževju: takrat, ko sije sonce. Najlažje jih najdemo na sveže preoranih njivah ali pa v krtinah. Čemaž najbolje uspeva na vlažni dolomitni podlagi in je dober pokazatelj potencialnega nahajališča kristalov. Ni pa rečeno, da ga tam res tudi najdete. Če kristal najdete, ga dajte v vrečko in nanjo zapišite nahajališče. Če odkrijete novo nahajališče, sporočite Notranjskemu muzeju v Postojni. Osnovne informacije lahko preberete v brošuri O cerkniških diamantih in ostalih kristalih, ki je na voljo v knjižnici.

Cerknica del Mednarodnega srečanja pisateljev PEN

✉ Maruša Opeka 📷 Ljubo Vukelič

Na Mednarodno srečanje pisateljev PEN na Bled je letos prišlo osemdeset tujih gostov. Med njimi iz Rusije Evgenij Popov, Ukrajine Mykola Ryabchuk, Francije Sylvestre Clancier in Emmanuel Pierrat, Izraela Bluma Finkelstein, Turčije Zeynep Oral, Albanije Entela Kasi, Avstrije Helmunt Niederle, predstavniki centrov PEN iz vseh bivših republik Jugoslavije, pa tudi iz Bolgarije, Romunije, Madžarske, iz Egipta in Maroka! Prišla je tudi Nobelova nagrajenka za mir dr. Shirin Ebadi. Častni pokrovitelj srečanja je bil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Program dogodkov, prireditve, okroglih miz in gostovanj je bil pester. Del programa pa se je v soboto, 21. aprila, odvil tudi v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica. Predsednico Slovenskega združenja PEN Ifigenijo Simonovič in goste iz številnih držav sta sprejela župan **Marko Rutar** in direktorica knjižnice **Marija Hribar**. V cerkniški knjižnici so se na tisto soboto slišali številni jeziki – francoščina, angleščina, portugalsčina, albanščina, arabščina, madžarščina. Čeprav so se po jezikovnem kodu zdeli daleč, pa so bili občutki, s katerimi so udeleženci recitali dela, obiskovalcem še kako blizu. ■

Ko popki se odpirajo

✉ Maruša Opeka 📷 Ljubo Vukelič

V četrtek, 29. marca, so v Galeriji Krpan otvorili tradicionalno razstavo z naslovom Ko popki se odpirajo, ki jo pripravljajo v Društvu notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica. Ob tej priložnosti je na prireditvi, ki jo je povezoval **Miha Razdrih**, Menartovo pesem Majška recitala dramska igralka **Marjana Breclj**. Z ljudskimi napevi pa je nastopila tudi novonastala pevska skupina Grlice, ki jo v organizacijsko-tehničnem smislu vodi **Snežna Obreza**, njen umetniški vodja pa je **Tone Urbas**. V skupini sodelujejo še **Elizabeta Anzeljc**, **Mira Klančar**, **Ludvik Jerman** in **Miloš Obreza**. Razstava, na kateri se je z likovnimi, kiparskimi in celo kovaškimi izdelki predstavljalo 19 razstavljalcev, je bila na ogled do 10. aprila. Razstavljali so akademski slikarji **Janez Kovačič**, **Stanislava Sluga - Pudob-ska**, **Mišo Strman**, **Veljko Toman**, akademski kipar **Primož Rot**, akademski oblikovalec **Vid Sark**, mojster slikarstva **Matej Pečenik**, ljubiteljski slikarji **Marina Polanc**, **Ilena Lenassi**, **France Modic**, **Janez Dragolič**, **Janez Ovsec**, **Silvana Lautar**, **Danijel Šparemblek**, **Valerija Gačnik**, **France Šajn**, oblikovalec lesa **Ivan Najger** in ljubiteljski pirograf **Tomaž Čuček**. ■

Pot Mihevčevih skozi taborišča do sreče

✉ 📷 Vesna Telič Kovač

Sredi aprila je tržaška založba Mladika v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica predstavila svojo tretjo knjigo iz zbirke Zapisi iz zdomstva, v kateri so zbrani spomini 95-letnega **Jožeta Mihevca** iz Toronta v Kanadi. Po uvodnem pozdravu glavnega urednika Mladike **Marija Mavra** sta knjigo, naslovljeno Skozi taborišča do sreče, predstavila urednica **dr. Rozina Švent** in urednik zbirke **Ivo Jevnikar**. V knjigi, obogateni s številnimi fotografijami, so Jožetovi zgodbi dodani še pričevanja njegove 92-letne sestre Milke, poročene Koščak, ki se je po vojni prav tako znašla v Kanadi, ter spominski zapisi pokojnega brata Toneta, ki je ostal v Cerknici in jih je pred leti pridobila sociologinja **Dušanka Žizek**. Najbolj osebno noto predstavitvi je dodala **mag. Andreja Mele**, saj Mihevčeve in njeno družino povezujejo daljne vezi. Tako Jože kot Tone sta se pri njenem dedku učila za avtomehanika, z Jožetom pa Meletova že od leta 2008 ohranja stik preko pisem in telefonskih pogovorov. Živa pripoved o preprosti kmečki družini Mihevca, ki se je leta 1931 izselila iz takrat italijanskega Hruševja pri Postojni v Cerknico, je zgodba bratov in sestre, ki jim je vojna razblinila mladostne sanje in jih postavila pred usodne odločitve. ■

Plesno tekmovanje Opus 1

☞ Samo Oleami ☞ Jure Kravanja

31. marca se je v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju odvijalo mednarodno tekmovanje Opus 1, na katerem je nastopilo 27 minaturk plesalcev in plesalk od štirinajst do 25 let iz desetih držav. Med slovenskimi miniaturnimi, ki so na državnem nivoju prejele zlato priznanje in se s tem uvrstile naprej, sta bili dve točki iz KID Plesonoga. **Tinkara Plos** je v avtorskem solo plesu Vpisani v telo po svoje interpretirala pomembna imena sodobnega plesa – Trisho Brown, Pino Bausch, Yvonne Rainer in druge. V avtorskem duetu Padle sta se plesalki **Dominika Urbiha** in Tinkara Plos (na fotografiji) soočili z vojno tematiko po motivih Pesmi talcev, Karla Destovnika Kajuha. Obe miniaturni sta bili povabljeni na festival sodobnih umetnosti mladih – Transgeneracije 2018, ki je aprila potekal v Cankarjevem domu. ■

Plesonoga ustvarja prihodnost

☞ Samo Oleami ☞ Brane Gosarič

8. aprila se je v Kulturnem domu Cerknica odplesala otroška plesna predstava Obrnem se ... gledam naprej, v okviru katere je na odrskih deskah plesalo okoli 45 otrok Kulturno-izobraževalnega društva Plesonoga, starih od tri do 16 let. Pod vodstvom mentorice in koreografinje **Jelene Oleami** so si plesalke in plesalci vzeli za inspiracijo temo prihodnosti, po misli Johna Scharra »V prihodnost ne vstopamo, lahko jo le ustvarjamo«. Pod video projekcijo **Sama Oleamija** in ob moderiranju **Tinkare Plos** so se otroci in mladostniki razplesali ob temah življenja na smetišču, kolektivnih robotkov, vesoljcev, vesolja, ljudstev in skupnosti prihodnosti ter se s plesom zapletli v samo idejo prihodnosti. V predstavi sta gostovali tudi pevki iz studia Voice Up, **Vita Jordan** in **Manca Mele**, pod mentorstvom **Barbare Camille Tanze**. ■

Plesni oder 2018

☞ Janja Urbiha ☞ Brane Gosarič

V organizaciji OI JSKD Cerknica je 18. aprila potekala že tradicionalna območna revija plesnih ustvarjalcev, Plesni oder 2018. Na odru kulturnega doma je letos zaplesalo okoli sto plesnih ustvarjalcev iz Cerknice in Loške doline, ki delujejo v KID Plesonoga in KD Rak Rakek. Plesalci so pod mentorstvom **Jelene Oleami**, **Maruše Mršol**, **Tinkare Plos**, **Teje Novak** in **Vesne Turšič** odplesali štiri solo točke in enajst skupinskih koreografij. Po zaključku vseh revij bo strokovna spremljevalka **Ajda Tomazin** pripravila izbor za regijsko srečanje – 18. maja bo prvi del v Cerknici, drugi del pa 28. maja v Španskih borcih v Ljubljani. Revija je bila po mnenju Tomazinove zelo dobro izpeljana tako na plesnem, tehničnem kot organizacijskem nivoju. Ravno zato nam je zaupana izvedba regijskega srečanja. ■

Maj v kulturnem domu

☞ dr. Anja Bajda Gorela

Maj bo v soorganizaciji Kulturnega doma Cerknica v znamenju dni Notranjskega parka, ki bosta potekala 26. in 27. maja ob Cerkniskem jezeru. Vabimo vas na obisk pripovedovalskega dogodka Zakaj je polje jezero v izvedbi **Saše Pavček**, ki je tudi avtorica te uspešne pravljice. Na lokaciji ob jezeru nas bo v pravljični svet popeljala v soboto, 26. maja, ob 17. uri. Maja nas čakata dogodka v sklopu FILMARIJE – programa filmske vzgoje za otroke. V soboto, 12. maja, si bomo ogledali risanko Medved Bamsi in čarovničina hči, v soboto, 19. maja, pa bomo senčne lutke ustvarjali z društvom GUMB. S filmskim programom bomo razveselili tudi odrasle. V nedeljo, 20. maja, si oglejte komedijo Divja miška o moškem poznih srednjih let, ki ostane brez službe in se začne izgubljeni v svetu laži in maščevanja. ■

Avtor: Dušan Gogala Vir: stareslike.cerknica.org

Cerknica leta 1955 – Vrsta pred mlinom

Avtor fotografije je Slavko Hren. Slavko se je postavil k Negrotovi hiši na Mali gasi in fotoaparat usmeril po klancu navzdol proti Rutarjevemu mlinu. Fotografija prikazuje pogled na vrsto voz ob torkih, ko so ljudje vozili žita v mlin in čakali, da bo mlinar prevzel žito in jim dal moko.

Ob torkih je bila na Mali gasi gosta vrsta polnih voz žita, ki se je vlekla od Rutarjevega mlina pa do Levštka na drugem koncu te čudovite ulice. Ljudje so se pripeljali od blizu in daleč. Tudi iz Loške doline, Ribniške doline, Loškega Potočka in cerkniške okolice. Potem ko se je na torkovo popoldne neasfaltirana Mala gasa spraznila, je iz živinskih iztrebkov prihajal značilen vonj.

Čas nastanka fotografije sem ocenil, zato ne bo nič narobe, če sem se uštel za nekaj let več ali manj, saj se je ta pogled ponavljal še dolgo v šestdeseta leta.

Ljudje so se na vozovih dolgočasili in čakali na vrsto. Mnogi so imeli s seboj malico in žakelj sena ali detelje za živino. Ko je zažejalo, so moški potešili žejo pri Zgoncu ali v Žajfenci, ženske,

ki so pazile na živino in odganjale muhe z nje, pa so srkale sparjeno vodo iz steklenic, začepljenih s stofeljcom, zvitim iz kosa starega časopisa. Le malo-katere so imele s seboj kavo iz cikorije ali proje. Vrste pred mlinom so bile tudi, kadar je deževalo. Ubogi ljudje so si pomagali z raznoraznimi pregrinjali, da so pred vodo zaščitili žita in moko, saj niso imeli polivinila, ki zdaj na vse pretege onesnažuje okolje.

Za moške ni bilo problema, ženske pa so stanovalce Male gase prosile, da so jih pustili na stranišče. Takrat je na Mali gasi imela samo Konjedicova hiša stranišče na vodno izpiranje. Vsi ostali smo imeli to napravo na štrbunk.

V vratih Piltavarjeve hiše stoji vedno dobre volje Piltavarjev oče, to je znani podobar Lojze Bajc. Najbrž pa se še ne

ve, kako sta nekoč on in kaplan Janko Špec nagibala kozarce v gostilni pri Zabuvcu. Ko sta imela tega nagibanja dovolj, je Lojze rekel, da mora domov na kosilo, da ne bo žena huda, Špec pa je pripomnil, da mora hitro v farovž, ker mora brati brevir. In sta šla narazen. Špec po Veliki gasi in Kostelinovem klancu, Lojze pa po Mali gasi mimo svoje hiše; in kjer se cesti spet združita, pred Žajfenco, sta prišla skupaj, se zakrohotala in potem sta jih dobre volje še nekaj prekucnila v Žajfenci.

Tudi Lojzov sin Božo je bil vedno dobre volje. Na starost so mu odrezali nogi, pa kljub temu ni izgubil smisla za humor. Ko so ga otroci vprašali: »Ata, kaj bi rad za rojstni dan?« jim je rekel: »Glih kakšnih štumfov mi ni treba kupovati!«

Šrangarjev Janez je iz gozda pripeljal nekaj drv in jih je zložil pod oreh. Na levi strani fotografije nasproti Piltavarjeve hiše pa so drva, ki jih je pripravil Piltavarjev Božo. © Slavko Hren, zbirka: Marta Hren

Avtor: **Miha Jernejčič**

Tekaška sezona se začinja

S toplejšim vremenom se je začela tudi tekaška sezona. Čeprav so nekateri navdušenci tekli tudi pozimi, je večina tekaške čevlje iz omare vzela zdaj, ko je posijalo pomladansko sonce. Začel se je tudi Notranjski tekaški pokal, že dvanajsti po vrsti. Letos bo vključeval osem tekov po Notranjski, od leta 2010 pa ga koordinira Izak Hribar Meden.

Kmetijstvo in tek

Izak pravi, da ga v domači Žerovnici bolj poznajo po tem, da se ukvarja s kmetijstvom in gozdarstvom, v Cerknici pa po teku. »Se zdi kar malo hecno, da se ukvarjam z rekreacijo, poleg tega pa še s kmetijstvom; mnogi mislijo, da to ne gre skupaj,« pravi Izak. 28-letnik se je ukvarjal z različnimi športi, od namiznega tenisa do košarke in nazadnje atletike. »V vseh športih sem imel željo postati vrhunski tekmovalca,« pravi. Leta 2011 pa je tekmovalni šport zamenjal za rekreativnega, izkušnja s tekmovalnim športom pa mu je pomagala pri sedanjem delu. Tako namreč lažje razume, kje so meje pri športnikih in kako se odzivajo nanje.

Izak vodi deset skupin rekreativnih tekačev, ki so razdeljeni v več kategorij glede na težavnost. Po tri težavnostne kategorije v Cerknici in Loški dolini ter po dve v Postojni in Ribnici. Z vsako od skupin tudi sam teče, »enkrat tedensko pa tečem tudi zase,« pravi. Mesečno tako preteče okrog 300 kilometrov, dopoldne pa dela v gozdu in na kmetiji. Na vprašanje, če je sploh kaj v kakem zaprtem prostoru, se nasmeje: »Bolj malo. Rad sem zunaj.«

Od tekmovalca do trenerja

Na idejo, da bi začel s tekaškimi vadbami, je prišel, ko je spremljal svojega bivšega trenerja **Urbana Praprotnika**, ki je iz trenerja vrhunskih tekačev prešel na vadbo za rekreativne tekače. »Sprva sem to počel brezplačno, nato pa je preraslo v posel,« pravi Izak, ki je obiskoval Fakulteto za šport, a pravi, da je prav toliko znanja dobil, ko je bil med letoma 2013 in 2017 trener mladih biatloncev v Loški dolini. Tekmovalni šport je tako doživel že kot tekmovalca, nato pa še kot trener, zdaj pa pridobljeno znanje podaja rekreativnim tekaškim navdušencev, njegovih vadb se jih je udeležilo že okrog 200.

© Nace Farkaš

Ne začnite prehitro

In kakšni so nasveti tistim, ki bi želeli začeti s tekom? »Tek je oblika rekreacije, ki je primerna za vsakogar, ne glede na starost ali fizično pripravljenost. Pri tistih, ki s tekom šele začinjajo, začnemo z izmenjavanjem hoje in lahkotnega teka. Nato intervali teka postajajo daljši in daljši, dokler niso tekači pripravljeni preteči že daljših razdalj. Ključno je, da ne izgubijo volje do teka ali se ne poškodujejo. Napaka, ki jo dela mnogo tekačev začetnikov, je, da začnejo prehitro ali predaleč, se pred tekom ne segrejejo in po teku ne raztegnejo, zato jih naslednji dan vse boli, potem pa hitro izgubijo voljo. Treba je začeti postopoma in se nato razvijati, počasi povečevati hitrost in razdalje

ter poslušati svoje telo. Ni vsak narejen za maraton; mislim, da mora tekač redno teči vsaj tri sezone, preden se odloči za takšno preizkušnjo. Moj cilj – tako skozi Notranjski tekaški pokal kot skozi tekaško vadbo – je čim več ljudi navdušiti za tek. Notranjska je pravo okolje za to, saj ponuja mnogo tras, tako ravninskih kot gorskih in razgibanih, kjer lahko tako začetniki kot izkušenejši tekači najdejo primeren teren zase.«

© Izišport

Notranjski tekaški pokal ebm-papst 2018**22. april**

Tek na Križno goro, 4,1 km, vzpon

1. maj

Tek na Slivnico, 9,5 km, vzpon

3. junij

Krepko za Krepko – tek ob Cerkniskem jezeru, 11,5 km, ravnina

9. junij

Bistrški tek, 10 km, razgiban teren

11. avgust

Tek po sledeh medveda, Loški Potok, 7,5 km, razgiban teren

9. september

Tek po Blokah, 7,1 km, pretežno ravnina

6. oktober

Tek po polhovih sledeh, 14,6 km, ravnina

14. oktober

Tek ob Karlovcih, 9,7 km, razgiban teren

Neporaženi Cerkničani prvaki lige K40

✉ Miha Jernejčič @ Andras Oravec

Cerkniški košarkarji so letos poleg v 4. košarkarski ligi igrali tudi v ligi K40 in med desetimi ekipami osvojili prvo mesto. Finale je potekal v soboto, 14. aprila, v Domžalah, Cerkničani pa so se za naslov prvaka pomerili z Ihanom. Vodili so skozi celotno srečanje in zmagali z rezultatom 71 : 86. To je bila njihova 17. zaporedna zmaga, v celotni ligi Cerkničani niso izgubili niti enkrat, najkoristnejši igralec lige pa je postal kapetan cerkniške ekipe **Miha Korošec**. V ligi so cerkniški košarkarji sodelovali prvič, drugo leto pa bodo branili naslov prvaka. ■

»Noujorški tek«

»Mi smo bili družba, ki je začela plesati skupaj. Bilo nas je deset parov, ki smo obiskovali plesni tečaj,« začne **Miloš Toni**. Potem pa so skupaj začeli tudi kolesariti. Nadeli so si humorno ime Plesno društvo Kolesar. Pa ni ostalo samo pri plesu in kolesarjenju, ampak so družno začeli tudi teči. »Ampak ne vsak zase, temveč s takim tempom, da so nam lahko sledile tudi boljše polovice, in to je bila naša posebnost. Še dandanes se nasmejim kakšnemu kolesarju, tekaču, ki prednjači, po nekaj metrih pa žena vsa zaripla za njim,« se nasmeje Miloš. In skupaj so tekli kar nekaj let. Potem pa so se odločili, da bi morda poskusili preteči maraton v Sežani. »A kaj, ko je bila startnina tako draga. Raje tečemo doma in si za ta denar privoščimo večerjo,« so razmišljali. In res so se pred dvanajstimi leti odpravili teč po »Noujorku«, kot se imenuje del Begunj, in ta navada jim je ostala vse do danes. Trasa »Noujorškega teka« je dolga osem kilometrov, teren pa je ugoden tako za tekače, kolesarje, sprehajalce kot za družine z otroki. Leta 2006 se je na pot podala družba trinajstih ljudi, letos aprila pa je Noujorški tek preteklo, prehodilo in prekolesarilo že 150 posameznikov. »To je ogromna številka za dogodek, ki se sploh ne reklamira. Povabila gredo od ust do ust,« pripoveduje Miloš in doda, da sta glavno gonilo Noujorškega teka **Janez** in **Breda Turšič** iz Begunj, ki na ta dan z obiskovalci radodarno delita vrt, čas in marsikatero dobroto. Zdi se mu fascinantno, da lahko samo z nekaj dobre volje privabita toliko ljudi in se po številu udeležencev brez kakršne koli promocije postavita ob bok organizatorjem tovrstnih prireditev v naših koncih. ■

ŠPORTNI SEMAFOR**KOŠARKA**

KK Cerknica, 4. SKL-liga za prvaka

10 tekem, 5 zmag, 5 porazov, 4. mesto

7. 4. 2018Zagorje : Cerknica **98 : 53****10. 4. 2018**Cerknica : Prebold Vrtine Palir **79 : 95****13. 4. 2018**Cerknica : Vojnik **96 : 79****NOGOMET**

NK Cerknica, Primorska članska liga

16 tekem, 10 zmag, 1 remi, 5 porazov, 4. mesto

31. 3. 2018Komen : Cerknica **1 : 3****14. 4. 2018**Koper B : Cerknica **2 : 0****7. 4. 2018**Cerknica : Plama Podgrad **3 : 1**

NK Rakek, Primorska članska liga

17 tekem, 1 remi, 16 porazov, 10. mesto

31. 3. 2018Koper B : Rakek **24 : 0****8. 4. 2018**Rakek : Korte Avtoplus **0 : 7****11. 4. 2018**Rakek : Plama Podgrad **1 : 8****15. 4. 2018**Rakek : Košanad **1 : 6**

✉ Maruša Opeka @ Miloš Toni

Brezplačni mladinski naravovarstveni tabor

Za uverturo v poletne počitnice pripravljamo skupaj z Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije mladinski naravovarstveni tabor »Cerknica 2018«. Ta bo potekal na območju Notranjskega regijskega parka od nedelje, 24. junija, do sobote, 1. julija 2018. In še najpomembnejša informacija: ker tabor organiziramo v okviru projekta LIFE Stržen, je ta brezplačen za vse udeležence!

Tabor je namenjen vsem, ki si želijo poglobiti znanje na področju naravovarstva in se izpopolniti v prepoznavanju ptic na terenu ter se ob tem tudi zabavati.

Na taboru bo delovalo šest skupin, kojih bodo vodili izkušeni mentorji – ornitologi. V skupini boste največ štiri udeleženci. Vsaka skupina se bo lotila raziskovanja določene teme. Poleg bolj poglobljenih skupin bodo delovale tudi skupine za tiste, ki v svet ptic šele vstopate.

Če se želiš udeležiti tabora in si star med deset in 19 let, nam to čim prej sporoči na naslov tilen.basle@dopps.si in poslali ti bomo prijavnico. Prijave zbiramo do 1. junija 2018 oziroma do zapolnitve prostih mest. Za več informacij obišči spletno stran life.notranjski-park.si, pokliči na številko 051 636 224 ali piši na zgornji naslov.

© Tilen Basle

Nova sezona tematskih nedelj

Po izjemno uspešni lanski sezoni je Notranjski regijski park ponovno začel s tematskimi nedeljami. Ob nedeljah tako park skupaj z lokalnimi ponudniki že četrto leto zapored pripravlja številne aktivnosti, ki so obiskovalcem na voljo vse do konca septembra.

Tako bodo izletniki lahko organizirano kolesarili, se udeležili številnih pohodov in poučnih izletov, vožnje z lojtrnikom, teka ob Cerkniškem jezeru in še in še.

Prav tako se turistično-informacijski center med vikendi vse do konca septembra seli na lojtrni voz ob Cerkniškem jezeru. Tam bodo obiskovalcem med 9.00 in 17.00 na voljo informacije, letaki, spominki, izposoja koles ...

Več informacij o posameznih dogodkih si lahko preberete na spletni strani www.notranjski-park.si.

© arhiv NRP

Tematske nedelje v maju in juniju

13. maj

Živa narava, igre za otroke v naravi

20. maj

S kanujem po Cerkniškem jezeru, čolnarjenje v spremstvu biologa

27. maj

Dan Notranjskega parka

2. junij

Kunaverjev pohod z Rakeka v Rakov Škocjan

3. junij

22. tek ob Cerkniškem jezeru

10. junij

Uporabne rastline Notranjskega parka, etno-botanični sprehod ob jezeru

OBČINSKI PRAZNIK 12. JUNIJ VABILO ZA SODELOVANJE

Občina Cerknica bo ob občinskem prazniku – 12. juniju izdala zgibanko s programom prireditev, ki bodo potekale v sklopu občinskega praznika v mesecu juniju 2018.

Z namenom izoblikovanja skupnega programa spremljajočih prireditev ob občinskem prazniku vabimo društva in druge organizacije, ki želijo pri tem sodelovati, da do 15. maja 2018 posredujejo informacije o prireditvah, ki bodo potekale v mesecu juniju 2018, na Občino Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, tel.: 01 70 90 610, elektronski naslov: andreja.rupar@cerknica.si.

OBČINA CERKNICA
župan Marko Rupar

Dnevi Notranjskega parka

Cerkniško jezero, 26. in 27. maj 2018

www.notranjski-park.si

**NOTRANJSKI
REGIJSKI PARK**

sobota, 26. maj 2018

17:00

Pravljica »Zakaj je polje jezero?«

Saša Pavček bo pripovedovala svojo pravljico, ki je bila leta 2017 nominirana za nagrado desetnica društva slovenskih pisateljev za najboljšo mladinsko literaturo.

Organizira: Kulturni dom Cerknica

17:30

Ustvarjanje z jezersko trščo

Mladi in manj mladi se bodo družili in ustvarjali, namesto klasičnih svinčnikov in barvic pa bodo uporabljali kar jezersko trščo.

Organizira: JSKD, Območna izpostava Cerknica in društvo Modro nebo

20:00

Nastop ljudskih pevk Jezerska tršča z gosti

cerkev Sv. Petra, Dolenje Jezero

Poleg tega pa se boste v nedeljo dopoldne (9-13h) lahko **spoznali s skrivnostni bitji Cerkniškega jezera**, ter si čez cel dan **izposodili kanuje ali kolesa**, se **popeljali z drevakom** – tradicionalnim čolnom Cerkniškega jezera, se **udeležili lokostrelstva** in zanimivih **delavnic domače obrti, izdelave štampiljk, branja pravljic** in **poslikave obraza**.

Ko vam bo zmanjkalo energije, se boste lahko **okrepčali z lokalnimi dobrotami** ter si za spomin **kupili** kak **izdelek** notranjskih obrtnikov.

nedelja, 27. maj 2018

8:00

Pohod k podzemlju Velike Karlovice

Odpravili se bomo po poteh arheoloških najdišč, si z jamarji Jamarskega društva Karlovica ogledali notranjost jam, v kateri vstop sicer ni mogoč. Pot nadaljevali do Velike in Male Karlovice, ostankov gradu Karlovec, Dolenjske glažute in naravnega okna ob Kamojstrniku.

Trajanje: 3 ure Organizira: Štefka Šebalj (Planinsko društvo Cerknica)

8:00, 9:00 in 10:00

Opazovanje in obročkanje ptic

Ob Cerkniškem jezeru je bilo opaženih blizu tristo vrst ptic. Te si boste lahko pobližje ogledali z daljnogledi in spektivi, ter prisostvovali obročkanju.

Trajanje: 1 uro Organizira: Dare Fekonja (Prirodoslovni muzej Slovenije)

9:00 in 10:30

Izdelava ognjičevega mazila in sivkine kopeli

Delavnica za vse generacije je namenjena boljšemu spoznavanju zdravnih zelišč. Lahko si boste izdelali ognjičevo mazilo in sivkino kopal ter spoznali njune blagodejne učinke.

Trajanje: 1 uro Organizira: Tamara Urbančič

10:00

Voden kolesarski izlet do Rakovega Škocjana (20 km)

S kolesi bomo spoznavali skrivnosti te slikovite doline, ki je nastala, ko se je udrl strop podzemne jame. Zahtevnost izleta je srednje težka.

Trajanje: 3 ure Organizira: Mitja Fajdiga (Turistično društvo Rakek)

11:00

Voden sprehod po čebelarški učni poti z degustacijo

Sprehodili se bomo po čebelarški učni poti, kjer nam bo vodnik povedal nekaj o čebelah in čebelarstvu, si bomo ogledali in tudi okusili izdelke iz medu.

Trajanje: 1,5 ure Organizira: Janez Dragolič (Čebelarско društvo Cerknica)

13:00

Osrednji program

14:00-16:00 (na pol ure)

Panoramska vožnja z lojtrnikom

S tradicionalnim vozom s konjsko vprego, ki je nekdaj služil predvsem prevozu trave in sena, se boste popeljali ob Cerkniškem jezeru.

Trajanje: 1 uro Cena: 3 €/osebo

16:00-20:00

Glasbeni program

Izhodišče vseh sobotnih in nedeljskih aktivnosti je na prireditvenem prostoru (parkirišče ob koncu vasi Dolenje Jezero).

Maistrov pohod

☞ Tara Meta Gärtner ☞ Antonija Šlajnar

V soboto, 7. aprila, smo se učenci OŠ Jožeta Krajca Rakek odpravili na Maistrov pohod. Hodili smo skupaj s starejšimi, saj je bil Dan za spremembe, Dan za medgeneracijsko povezovanje. Med potjo smo se pogovarjali s starejšimi in se povezovali z njimi. Teme pogovorov so bile: šola, prihodnost, preteklost in življenje nasploh. Članice društva Šola zdravja iz Ivanjega sela so nam z veseljem pripovedovale o dejavnosti društva. Ta pohod se mi je zelo vtisnil v spomin, saj je bilo pogovarjanje s starejšimi osebami zelo zanimivo in poučno. Starejši ljudje so bili polni pozitivne energije in imajo veliko izkušenj. Mislim, da različni stereotipi in predsodki ne veljajo. Dajmo starejšim priložnost, da nam pokažejo, kdo zares sploh so. ■

Starotrški tretješolci na obisku knjižnice

☞ Anita Leskovec ☞ Marija Gabrejna Kraševc

V četrtek, 5. aprila, so Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica obiskali učenci tretjega razreda iz Starega trga in Iga vasi. Oseminštirideset učencev in tri učiteljice so spoznavali razlike med splošno in šolsko knjižnico, si ogledali oddelke knjižnice, spominsko sobo Jožeta Udoviča, fotografsko razstavo Andreje Peklaj, obisk pa so zaključili pravljico, s pomočjo čarobnih knjig, da se bodo tudi sami radi vračali v knjižni hram in se z veseljem lotevali branja zapisanih zgodb. **Knjižničarki Aniti** so se za druženje zahvalili z risbo tulipanov in že jih je pred vhodom knjižnice čakal avtobus, da jih odpelje nazaj, v Loško dolino – deželo ostrnic. V cerkniški knjižnici velikokrat gostijo učence in učenke iz okoliških šol, ki v prostor prinesejo mladostno energijo, odnesejo pa nova spoznanja. ■

Čajanka – medkulturno povezovanje

☞ Antonija Šlajnar

V petek, 6. aprila, smo na OŠ Jožeta Krajca Rakek, v okviru Dneva za spremembe – Dneva za povezovanje, gostili družino, ki se je preselila iz Argentine. Starša **Marcos Žigart** in **Andrea Spina** ter sinova **Lucas** in **Fabricio** živijo v Grahovem. Učenci so bili zelo zadovoljni in so povedali naslednje:

Gospod Marcos je zelo zanimivo predstavil življenje v Buenos Airesu. Nisem si predstavljala, da so nekateri predeli tako nevarni, da si tudi policisti ne upajo tja. (Ana Benčan, 8. a)

Pretreslo me je, da v nevarnih predelih otroci umirajo zgodaj in so tako revni, da nimajo normalnih hiš, niti hrane. (Nemanja Dević, 6. b)

Slovenci se moramo bolj zavedati, koliko naravnih lepot imamo in varno deželo. (Sanja Mihajlovska, 6. b) ■

Predavanje dr. Ranka Rajovića

☞ Julija Perko

10. aprila so Točka moči, šoli z Rakeka in iz Cerknice ter cerkniški vrtec v cerkniški šoli organizirali predavanje »Napake, ki jih starši delamo z najboljšimi nameni«, **dr. Ranka Rajovića**, priznanega neuroendokrinologa iz Novega Sada, avtorja programa NTC-učenja, ki otrokom omogoča aktiviranje neizkoriščene zmogljivosti in je uveljavljen že v dvajsetih državah, vključno s Slovenijo. Dr. Rajović je izpostavil, da število otrok z razvojnimi motnjami narašča. Velik del težav pripisuje zaostalemu izobraževalnemu sistemu, ki temelji na reproduktivnem učenju. Učenje NTC pa spodbuja funkcionalno, integrirano znanje. Najpogostejše napake, ki jih starši delajo že od rojstva pa do odhoda v šolo in morda tudi pozneje, pa so vezane na preveliko zaščito otrok. ■

Šolski parlamentarci v državnem zboru

✉ Juna Jesenšek 📷 Tanja Jenko Bratovič

V državnem zboru je 9. aprila potekal 28. šolski parlament na temo šolstva in šolskega sistema, ki ga je organizirala Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS). Šolskega parlamenta se je udeležilo kar 114 mladih parlamentarcev iz vse Slovenije. Predstavniki Notranjsko-kraške regije so bili učenci iz treh osnovnih šol, in sicer parlamentarca **Amir Midžan** in **Dominik Križ**, novinarka **Juna Jesenšek** iz OŠ Notranjski odred Cerknica ter parlamentarca **Matija Maver** iz OŠ Pivka in **Nejc Rac** iz OŠ 8 talcev Logatec. Predsednica ZPMS Darja Groznik je dogodek označila za praznik demokracije, saj meni, da otroci odraščajo v aktivne državljane, ki bodo lahko v prihodnosti našo državo še izboljšali. Mlade sta nagovorila predsednik države Borut Pahor in predsednik državnega zbora Milan Brglez.

Obema so lahko pozneje zastavili vprašanja na temo letošnjih razprav ali pa z njima delili svoje misli o šolskem sistemu. Uvodnim nagovorom so sledile razprave po delovnih skupinah, nato pa je sledilo poročanje. Nadaljnjim razpravam pa so se pridružili tudi namestnik varuha človekovih pravic, predsednik vlade Miro Cerar, šolska ministrica Maja Makovec Brenčič ter nekateri poslanci. Mladi parlamentarci so v razpravi poudarili, da se učijo preveč zapletenih stvari, da je premalo praktičnega pouka, opozorili so na pretežke torbe in drage ter težke učbenike, pa na nacionalno preverjanje znanja. ■

Urška Poje med šolarji v Grahovem

✉ Klemen, Nika, Živa 📷 Tina Bavčar Grapulin

V torek, 10. aprila, je učence OŠ 11. maj Grahovo obiskala olimpijka **Urška Poje**. Najprej smo ji četrtošolci in učenci pevskega zbora nekaj zapeli, **Maša** in **Manca** pa zaigrali na harmoniko in flavto. **Živa** in **Nika** sva predstavili Urško in njeno športno pot, **Klemen** pa zastavil nekaj vprašanj, na katera je rada odgovorila. Pogledali smo tudi fotografije od njenih prvih smučarskih korakov do tega, ko je postala olimpijka, in posnetek zadnjega strelskega nastopa na olimpijski tekmi. Izvedeli smo, da je biatlon začela trenirati, ko je obiskovala še našo šolo. Treningov v tistem času se spominja kot zabavne športne igre. Bila je pridna učenka in je zelo uspešno zaključila devetletno šolanje in pozneje tudi športno gimnazijo v Ljubljani.

Veliko se je učila na treningih in tekmah po svetu. S trdimi in napornimi treningi ter uspehi na tekmovanjih se je lahko udeležila olimpijskih iger v Pjongčangu. Z zanimanjem smo jo poslušali, ko nam je pripovedovala o življenju v olimpijski vasi. Zaupala nam je, da je bilo šolanje na šoli v Grahovem še brezskrbno in prijetno. Svetovala nam je, naj pri svojem delu uživamo, a naj se kljub temu trudimo, da nam bodo uspeli zastavljeni cilji. Tudi če nam bo kdaj težko, naj ne obupamo in naj vztrajamo, nam je še povedala za konec. Vodja naše podružnice ji je v imenu vseh še enkrat čestitala za uspehe. Ob zvokih harmonike pa smo lahko dobili še njen avtogram. Obljubila nam je, da nas bo še obiskala. ■

Urška Poje – vzornica mladim

Je borbeno, dinamična in hkrati umirjena, nežna, zbrana.

Lahko rečem, da jo poznam od njenega rojstva. Imela sem srečo, da sem jo eno leto tudi poučevala, saj je obiskovala šolo v Grahovem. Deklica s kančkom deškega v sebi. Vedno pripravljena na igro, tekmo, zmago. Pogosto je kazala svojo odločnost, da zmaga, da konča, kot najbolje zna, da premaga vse. V osnovni šoli so dekleta hitro obupala, da bi še tekmovala z njo; bila je enostavno pre-dobra zanje. Vedno najhitrejša, najmočnejša. Tako so ji za tekmovanje ostali le fantje. Tudi te je dobesedno »zmlela«. Marsikateri je s sklonjeno glavo odhajal iz telovadnice. Enostavno se ni predala. Tudi jaz sem se veliko naučila od nje.

Njena jeklena volja in samodisciplina ji danes še kako prideta prav. Ko spremljam njene nastope, vidim ta isti izraz na obrazu: hočem – zmorem. Poleg genov, ki jih je dobila od staršev, ji verjetno prav to razmišljanje daje moč za pot, po kateri trenutno stopa. Seveda ta pot ni in ne bo prežeta samo z uspehi. Na tej poti je veliko njej podobnih deklet. Vsa si želijo uspehov in zmag, vsa za to trdo delajo, garajo in se odpovedujejo marsičemu, kar njihovi vrstniki samoumevno živijo. Kdo ve, kakšna bi bila njihova pot, če se ne bi odločila za vrhunski šport. A Urška se za zdaj je. S širokim nasmehom nam govori: vse se da, če se za to dovolj trudiš, vztrajaš in verjameš v svoje delo. To je dragoceno sporočilo za vse nas, karkoli že bi radi v življenju dosegli. Najti svojo pot, vztrajati, verjeti vanjo. Draga Urška, naj se ti pot naprej odpira tako, da bo dobro zate. Zelo verjamem vate, v tvojo delavnost, vztrajnost, svojevrstno trdnost in zrelost. Naj se k temu sproti primakne še sreča – in naj te vse skupaj vodi do pravih odločitev in zate pravih nadaljnjih korakov.

Hvala Urška, ker si vzor mladim, »ki se jim da«. Tudi v tebi vidijo pot, po kateri bi radi šli ... do natančnih strelcov, do hitrega teka, do cilja, do koša, do gola, do vseh podrtih kegljev, do pravilno izpeljanih plesnih korakov, do tega, da svojo potrebo po gibanju nadgradijo v nekaj več.

Ob tem seveda vse spoštovanje staršem in družinam, ki stojijo tem mladim ob strani. Hvala vsem trenerjem in prostovoljcem v klubih, ki pomagata vzgajati današnjo mladino.

Sabina Šparemblek

Rakek ima talent

V torek, 10. aprila, je na OŠ Jožeta Krajca Rakek potekala prireditev Rakek ima talent, na kateri se je predstavilo štiri-najst na različnih področjih nadarjenih učencev. Prireditev je iskrivo in humorno povezoval voditelj **Peter Poles**, ki se je dobrodelno odrekel honorarju. Izkupiček je namenjen izvedbi mednarodne izmenjave učencev s Švedsko, saj bodo na Rakeku že junija gostili skupino švedskih učencev, septembra pa se na Švedsko odpravlja 21 rakovških učencev. Nastopajoči so navdušili s svojimi pogumnimi nastopi, izvirnostjo, sproščenostjo in kakovostjo izvedbe. Zvrstili so se ritmično-gimnastična točka, pevski, plesni in instrumentalni nastopi, skeč in risanje grafitov. Nastope je spremljala tudi žirija, ki sta jo sestavljala dva bivša učenca naše šole, v medijih aktiven avtor **Mathias Štefančič** in plesni prvak **Tim Udovič**, ter **Barbara Camille Tanze**, izkušena pevska pedagoginja. Naslov zmagovalke si je prislužila sedemletna **Neža Rikke Rutar** z arijo na violini, ki bo nastopila tudi na prireditvi Unesco ima talent 25. aprila v Škofji Loki. ■

Pripravil: **RKS OZ Cerknica-Loška dolina-Bloke** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Obnovite znanje!

Kdaj ste nazadnje obnovili znanje prve pomoči? Veste, kaj je AED in čemu služi? Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Cerknica-Loška dolina-Bloke ima javno pooblastilo za izvajanje tečajev prve pomoči za bodoče voznike motornih vozil, gospodarske in negospodarske družbe in bolničarje v ekipah prve pomoči.

Gregor Pokleka, samostojni strokovni sodelavec RKS-OZ Cerknica in podpredsednik Komisije za prvo pomoč na Rdečem križu Slovenije, pove, da sta ozaveščanje o pomenu znanja prve pomoči in izvajanje tečajev prve pomoči eno izmed javnih pooblastil, ki jih izvaja Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Cerknica-Loška dolina-Bloke. Prav tako poudari, da brez prostovoljk in prostovoljcev ne bi mogli izvajati brezplačnih preventivnih delavnic prve pomoči v osnovnih šolah in na različnih dogodkih v občini. Pove, da so ponosni, da imajo kar dve ekipi bolničarjev, ki prispevajo k dvigu ravni znanja laične prve pomoči. Vse,

ki jih zanimata prostovoljstvo in laična prva pomoč, Rdeči križ vabi, da se pridružijo njihovim prostovoljkam in prostovoljcem.

Pokleka pove, da so na Rdečem križu ponosni, da je Občina Cerknica podprla projekt mreže AED (avtomatičnih eksternih defibrilatorjev). V občini Cerknica so AED dostopni krajanom in se nahajajo na naslednjih lokacijah: Policijska postaja Cerknica, pred Kulturnim domom Cerknica, pred trgovino Hofer in v prostorih lokalnih PGD.

Da bi znali pomagati sebi in svojim najbližjim, vabljeni, da se prijavite na tečaje prve pomoči:

- novi šesturni tečaj prve pomoči za laike,
- tečaj za bodoče voznike motornih vozil (deseturni),
- tečaj za gospodarske in negospodarske družbe (osemurni),
- tečaj za bolničarje (70-urni).

Tečaj za bolničarje

Tečaj je namenjen članom ekip prve pomoči, ki delujejo v delovnih organizacijah in ustanovah, ter članom ekip prve pomoči prostovoljskih organizacij, ki sestavljajo sile za zaščito in reševanje v sistemu Civilne zaščite, skladno z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč in Merili za organiziranje in opremljanje enot za prvo pomoč.

V tednu Rdečega križa Slovenije, ki vsako leto poteka od 8. do 15. maja, bomo organizirali brezplačno predstavitev TPO (temeljnih postopkov oživljanja) z AED v soboto, 12. maja, od 9. do 11. ure v Baby centru Cerknica.

Avtorica: **Tatjana Gostiša**

Vabljeni na brezplačne prireditve po vsej Sloveniji

11. maja so se zopet odprla vrata Tedna vseživljenjskega učenja (TVU), ki je najvidnejša promocijska kampanja na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji in poteka že 23 let. Projekt usklajuje ACS, izvaja ga v sodelovanju s stotinami ustanov, skupin in posameznikov po vsej državi pa tudi onkraj naših meja.

V TVU spodbujamo pomembnost učenja v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik v svojem življenju prevzema. Vsi, ki projekt soustvarjamo – bodisi v vlogi izvajalcev prireditev bodisi kot udeleženci –, prispevamo k udejanjanju slogana »Slovenija, učeča se dežela«. Projekt sofinancira Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. Vabljeni na brezplačne prireditve, ki se od 11. maja do 30. junija 2018 odvijajo po celotni Sloveniji. Prireditve poiščete na <http://tvu.acs.si/koledar/iskanje> ali pa nas obiščite na našem naslovu Partizanska cesta 2 a v Cerknici.

VITRA Cerknica sodeluje v TVU od samega začetka leta 1996. Začeli smo kot izvajalec aktivnosti, od leta 2000 smo tudi regionalni koordinator za občine Cerknica, Loška dolina, Bloke in Logatec. V letošnjem letu pod našim okriljem sodeluje čez 50 izvajalcev (vrtci, šole, društva, turistične kmetije, javni zavodi, knjižnice ...). Glavnina prireditev je vezana na tematiko evropskega leta kulturne dediščine. Pridite, saj so aktivnosti pripravljene za vas!

23 LET
1996-2018

Nasveti za večjo varnost motoristov

🌐 www.policija.si 📧 Ljubo Vukelič

Vsem voznikom enoslednih motornih vozil svetujemo, naj bodo predvsem izjemno previdni, hitrost svoje vožnje pa naj prilagodijo razmeram na cesti! To velja še zlasti spomladi, na začetku motoristične sezone, ko je asfaltna površina še vedno hladna. To ne omogoča optimalne oprijemljivosti pnevmatik, zaradi zime pa je lahko na vozišču veliko udarnih jam in peska od zimskega posipa. Motoristi naj se poleg tega tudi zavedajo, da njihove sposobnosti obvladovanja motornega kolesa najverjetneje še vedno niso na ravni tistih iz prejšnjega leta. ■

Napotki voznikom motornih koles in koles z motorjem:

- Pred vožnjo preverite zračni tlak v pnevmatikah in jih v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejte.
- Pri vožnji dosledno uporabljajte zaščitno motoristično čelado. Pravilno si jo zapnite. Čist vizir vam omogoča potrebno vidljivost.
- Ne pozabite na oblačila s ščitniki.
- Motorno kolo je ozko, zato vas pri večji hitrosti drugi prometni udeleženci hitro lahko spregledajo. Naj bo vaša hitrost primerna okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, pa tudi vi njih.
- Poskrbite tudi, da boste čim vidnejši. Na motornem kolesu imejte vedno prižgane luči. Nosite zaščitna oblačila s čim več odsevniki (nalepkami, trakovi) in čelado svetle barve. Nosite tudi odsevni brezrokavnik.
- Pri vožnji skozi levi ovinek se odmaknite od ločilne črte na sredini vozišča, sicer bo vaša glava brzela tudi meter globoko po smernem vozišču nasprotnega prometa.
- Hitrost in način vožnje motornih koles še posebej prilagodite v prvih minutah deževja.
- Ne vozite, če ste uživali alkohol, mamila, psihoaktivna zdravila ali ste utrujeni. Sicer to lahko hitro postane vaša zadnja vožnja.

Prav tako svetujemo voznikom drugih vozil, naj vozijo previdno, pri čemer naj bodo pozorni tudi na motoriste.

Avtorica in fotografinja: Štefka Šebalj Mikše

Špiček nad Grahovim

Tokrat predlagam pomladni sprehod na manj poznani Špiček, ki leži severno nad Grahovim. Morda je, še pred pogozditvijo, naše prednike očaral njegov videz in so si zato na njem sklenili ustvariti prebivališče.

S sprehodom pričnemo na grahovski cesti, ki vodi na Slivnico, in pri zadnji ulični svetilki zavijemo desno. Nad zadnjimi hišami, ki ležijo pod obronkom gozda, gremo kar naprej, po ožji gozdni poti. Kmalu pridemo do križišča in na Špiček nas vodi levi krak poti. Pot postaja bolj kamnita, kaj kmalu na levi

strani opazimo kamniti masiv, ki se nadaljuje v pobočje. Ob poti je posejano pomladno cvetje, med bukvami pa domuje tudi beli gaber. Če si želimo osvojiti vrh, moramo v naslednjem križišču zaviti spet levo. Vzpenjamo se naprej in pridemo neko pregrado, ki jo je pot prekinila. Levo v njej se nahaja kotanja okroglega videza, v kateri se še pozno pomladi lahko zadržuje malo snega. Porodi se nam vprašanje, kaj pa, če je to kotanjo naredil človek, ko je tu sredi toliko kamenja poskušal proizvesti apno. Kmalu lahko ugotovimo, da to ni edina kotanja, da so dejansko nekoč, ko še ni bilo industrijske pridelave, tu žgali apno. Tega je res že zelo dolgo, nekoč je vsaka domačija morala imeti apnico, da si je doma iz žgane apna ustvarila gašenega. Pot nas pripelje vse do vrha nad skalnim grebenom, v daljavi zagledamo Slivnico in pod njo jezero. Razgled nam sicer nekoliko zastreta drevje in grmovje, a dosežemo 725 metrov nadmorske višine. Nazaj, do izhodišča, se vračamo po isti poti.

Od Mirne Peči do izvira Zijalo in Pavčkovega doma

Štefka Šebalj Mikše

Planinci Planinskega društva Cerknica smo se drugo aprilsko nedeljo namenili v Mirno Peč, da bi jo skupaj z njeno okolico поблиže spoznali. Mimo mogočne cerkve sv. Kancijana smo kmalu prečkali Temenico, kjer je bilo nekoč »Na Ulcah« krajevno perišče. Med potjo na Golobinjek smo občudovali obdelana polja, malo pod vrhom pa nas je domači vodnik Aleš povabil v zidanico. Po ogledu vinograda in okušanju cvička smo s potjo nadaljevali na vrh, do cerkve sv. Uršule. Ugibali smo, kje v daljavi vidimo Trško goro in Trdinov vrh, Snežnik pa smo, seveda, spoznali po beli konici. Med množico vinogradov smo zagledali tudi stoletni hram za spravilo orodja. Po grebenu nad Globodoli smo se podali proti izviru Temenice, ki pod skalno pečino Zijalo spet ubira pot na površje. V gozdu smo preplašili male veeverice, tedaj pa smo, v daljavi, že zagledali Jordankal, rojstni kraj Lojzeta Slaka. Pri izviru Temenice smo se poučili, od kod ime kraja Mirna Peč. Iz doline ob reki smo premagali vzpon do Gradišča s cerkvijo sv. Ane. Nad istimenskim tunelom smo prečkali železniško progo Ljubljana–Metlika, pod avtocesto pa smo prešli na drugo stran, proti Poljanam pri Mirni Peči. Pohod smo sklenili zaključiti v Šentjuriju z ogledom Pavčkovega doma. Prijazna kustosinja nam je predstavila pesnikovo mladost in življenjsko pot. Pri cerkvi sv. Jurija smo preštevali betonske tlakovce, ki ponazarjajo Pavčkova objavljena dela.

S soncem obsijano nedeljo smo spoznali, da so »Nekje na Dolenjskem kraji, kjer so meseci sami maji«.

Avtor in fotograf: **Mitja Fajdiga**

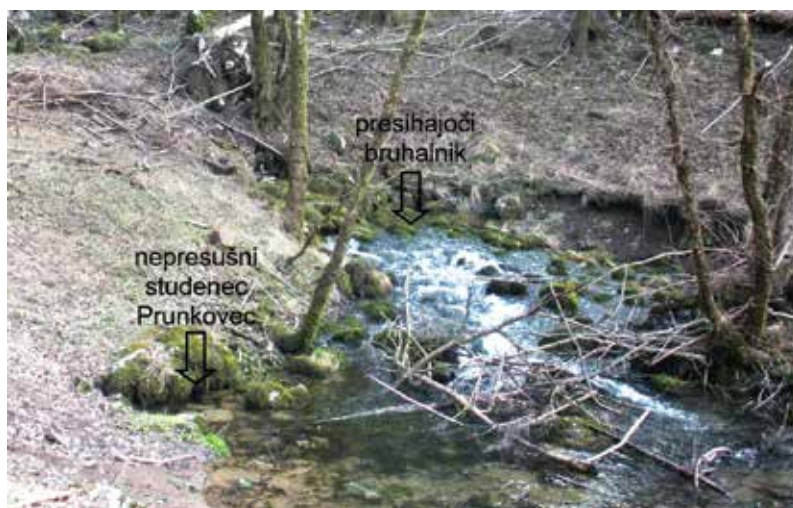
Nepresahljivi izvir Prunkovec

To je tretji zapis o naravoverju na Rakovškem. Za življenje je nujna voda, ki jo je v Rakovi dolini običajno dovolj, vendar ni pitna. Ljudske potrebe po pitni vodi je v dolini zadovoljeval edini pitni izvir Prunkovec, ki pa je nekaj več.

V Rakovem Škocjanu so dokazane (pra)zgodovinske poselitve vse od konca ledene dobe, pravi arheolog in zgodovinar **Valentin Schein**. Že zato si edini nepresušni studenec v dolini zasluži pozornost, ustno izročilo pa trdi, da je voda Prunk tudi zdravilno-krepčilna. Dodajam žalostno dejstvo, da voda iz Prunkovca zdaj, žal, ni več pitna.

(Ne)znani izvir Prunkovec

Zanj mi je povedal prijatelj **Boris Perko** iz Slivic. Izvir se nahaja pod krožno cesto, približno na pol poti Hotel–Mali naravni most (številka 17 na informacijski tabli Rakovega Škocjana). Na občestni tabli je kot izvir Prunkovec prikazan kar bruhalnik, kar je napačno. Fotografija prikazuje skalo, pod katero izvira studenec, in v ozadju delujoči bruhalnik.

Voda Prunk mirno izvira pod veliko skalo. Je bil studenec v davni morda namerno nadkrit s skalo, da se vanj ne vsipa prst? So to morda storili tvorci kamnitega kroga, da bi zavarovali edini nepresušni izvir v dolini?

Tok Prunkovca je najvidnejši, ko bruhalnik miruje. Izvir ni označen, vendar ga domačini dobro poznajo. V sušnih poletnih mesecih je edini vir vode za divjad in gotovo je bil v davni tudi neprecenljiv vodni vir za ljudi.

Kako je mogoče, da sosednji bruhalnik presiha, medtem ko Prunkovec ne presahne nikoli? Očitno zaradi različnega povirja. Presihajoči bruhalnik napaja voda z Javornikov in oživi po močnejšem deževju. To dokazuje raziskava o podzemnem povirju Malenščice (Inštitut za raziskovanje kraša, Postojna 2004). Kaj pa studenec Prunkovec? Navedbe v raziskavi dajejo vtis, da se kot Prunkovec v resnici obravnava sosednji bruhalnik. Očitno je izvir prezrt zaradi svoje neopaznosti in ker ga bruhalnik poplavlja, ko deluje. Vse kaže, da za nepresahljivi Prunkovec še ni znano, od kje se napaja.

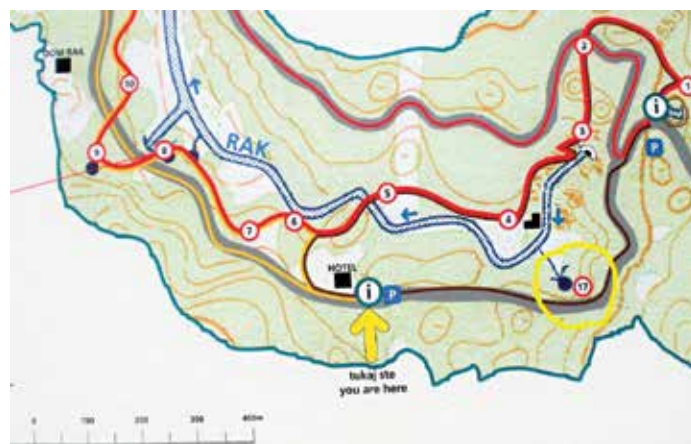
Turistično društvo Rakek je aprila 2016 naročilo pri Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano iz Maribora analizo vode iz Prunkovca, ki je, žal, pokazala okuženost izvirske vode s fekalnimi bakterijami, ki vanjo verjetno prihajajo z vodo iz bruhalnika.

Izročilo o vodi Prunk (naziv moškega spola!)

V pogovoru z novinarjem **Primožem Hiengom**, posnetem 23. marca 2015, je Perko obudil nekaj spominov iz svoje mladosti o Rakovem Škocjanu. Z dovoljenjem povzemam iz pogovora navedbe o Prunkovcu.

Ko je Boris hodil v zadnje razrede osnovne šole (v letih pred 1960, op. p.), je Kmetijska zadruga Unec poleti kosila senožeti v Rakovem Škocjanu. Boris in drugi mladi so pomagali pri sušenju in spravilu sena, da so kaj zaslužili. Ko so bili kosci in sezonski delavci žejni, so jih pošiljali po vodo k izviru Prunkovec. Kot pravi Perko, so takrat kosci vedeli, da je studenčnica Prunk posebna, zato so hoteli prav vodo iz tega izvira.

Njeno posebnost je dodatno razkril upokojeni revirni gozdar **Anton Udovič** iz Grahovega (tudi v pogovoru z novinarjem Hiengom, istega dne), ki pravi o studenčnici Prunk, da je bila znana kot moška voda (če jo moški pije, se mu večja spolna moč, op. p.). Tovrstni oznaki se je znanost še pred desetletjem, dvema, posmehovala, z obujanjem naravnih zvrsti zdravilstva pa je že obče znano, da nekateri izviri dejansko dajejo zdravstveno dobrodejno vodo. In prav to izhaja iz ustnega izročila na Cerkniskem za vodo Prunk.

V luči (pra)zgodovinskih poselitev Rakove doline je treba upoštevati tudi znova uzaveščeni skalnati oval, ki je do izgradnje Hotela RŠ stal čez cesto, na sedanjem hotelskem pomožnem parkirišču. Več prihodnjic.

Kaj storimo po ogrevalni sezoni?

Tudi letošnja ogrevalna sezona gre proti koncu, čeprav je zima z obilnim snegom in nizkimi temperaturami vztrajala kar do začetka koledarske pomladi. Kaj lahko postorimo z ogrevalnim sistemom in napravami po koncu ogrevalne sezone?

Pravzaprav skoraj vse, kar je treba postoriti pred začetkom ogrevalne sezone. To še posebno velja za ogrevalne naprave, ki jih v poletnem času ne uporabljamo za pripravo tople sanitarne vode. In to lahko postorimo mirno, saj nas v jeseni nizke temperature »največkrat presenetijo« (kot avtomobiliste menjava zimskih pnevmatik) in dobijo nepripravljene. Tudi serviserji ogrevalnih naprav, dimnikarji, dobavitelji energentov so takrat, ko jih najbolj potrebujemo, prezasedeni. Žal se ta zgodba prepogosto pojavlja. Zakaj ne bi začeli te naše zakoreninjene navade spreminjati že letos?

Preglejmo sistem in naprave

Torej opravimo vzdrževalna in kontrolna dela na ogrevalnem sistemu in napravah, saj to poleg dobrega izkoristka vpliva tudi na varno delovanje ogrevalnega sistema. Začeti moramo pri sami kotlovnici, ki mora biti čista in urejena, brez vse nepotrebne navlake. Pregledati moramo rešetke za dovod svežega zraka in jih po potrebi očistiti. Posebno je čistoča potrebna pri kurjenju s kurilnim oljem ali plinom. Gorilniki sesajo zrak, potreben za zgorevanje, in nimajo dovoda zraka, potrebnega za gorenje od zunaj. Sesajo tudi prah, ki povzroča motnje na delovanju gorilnika, nepopolno zgorevanje in s tem slabši izkoristek.

Kotle za centralno ogrevanje moramo pregledati večkrat, posebno pa po zaključku in pred začetkom kurilne sezone. Kot produkt nepopolnega zgorevanja se pojavljajo katranske obloge. Te obloge lahko očistite sami, mehansko, z raznimi strgali in žičnimi ščetkami, ali pa s kemičnimi sredstvi. To so običajno tekočine, ki jih razpršimo po kurišču. S tem se točka gorenja katranskih oblog zniža pod 400 °C, tako da pri naslednjem kurjenju zgorijo. Seveda pa lahko pokličemo tudi dimnikarsko službo, ki nam bo to storitev strokovno izvedla. Čiščenje dimnika prepustimo dimnikarju. Pri kurjenju na trda in tekoča goriva je priporočljivo dimnik čistiti enkrat mesečno, pri plinastih pa vsaj dvakrat v sezoni.

Lastnik je dolžan pristojni dimnikarski službi prijaviti vsako novo ali rekonstruirano kurilno/dimovodno napravo ali spremembo energenta. Prav tako je lastnik oziroma

Z zakonom določene naloge dimnikarske službe:

- pregledovanje malih kurilnih naprav, dimnih vodov, zračnikov in pomožnih naprav,
- čiščenje malih kurilnih naprav, dimnih vodov, zračnikov in pomožnih naprav,
- odstranjevanje katranskih oblog in izvedba protikorozijske zaščite,
- pregledovanje in čiščenje zračnikov.

Več informacij:

Energetska svetovalna pisarna Cerknica, vsak ponedeljek.
Potrebna je predhodna najava na telefonski številki
01 709 06 10 ali po elektronski pošti ensvet@cerknica.si.

uporabnik dolžan odjaviti kurilno/dimovodno napravo, ki ni več v uporabi. Prvi pregled se opravi tudi na obstoječih napravah, ki že dalj časa niso obratovali, pa jih uporabnik želi na novo uporabiti.

Kontrola delovanja

Pri kotlih na tekoča in plinasta goriva je zgorevanje dosti boljše, zato je tudi čiščenje manj pogosto. Vseeno pa je priporočljivo čiščenje po ali pred kurilno sezono in enkrat med sezono. Če smo čiščenje kurišča opravili sami, pa je nujno, da nam nastavitev gorilnika opravi usposobljen in pooblaščen izvajalec. Po opravljenem pregledu, servisu in nastavitvi mora serviser kontrolirati njegovo delovanje in o meritvah izstaviti zapisnik oziroma merilni protokol, ki ga shranimo za primerjavo do naslednje nastavitve gorilnika.

Poleg kotlov, gorilnikov, dimnikov moramo kontrolirati tudi varnostne in merilne naprave. To delo lahko strokovno opravi serviser ali pa dimnikar ob svojem obisku. Ko ogrevalne naprave niso kurilne naprave (ogrevanje z električno energijo ali njeno pomočjo), jih redno servisirajmo po navodilih proizvajalca.

S temi postopki smo postorili praktično vse, kar je treba postoriti pred kurilno sezono, in ker smo to opravili že po koncu kurjenja, lahko mirno pričakamo hladnejše jesenske oziroma zimske dni. No, povsem mirni pa bomo, če so tudi zaloge kuriva zadostne za prihajajočo kurilno sezono.

Stran ureja: JP Komunala Cerknica, d. o. o.

Zbirni center Cerknica

Približuje se pomlad, s tem pa urejanje okolice hiš in delo na vrtu. Pri tem nastajajo vrtni odpadki, kot so stara zemlja lončnic, rože, plevel, trava, listje, razrezano grmičje ... Občanom prvenstveno priporočamo kompostiranje, saj s tem pridobijo kakovostno gnojilo za svoj vrt.

V kolikor občani nimajo možnosti kompostiranja oziroma imajo večje količine zelenega odreza, ga prav tako kot ostale ločeno zbrane frakcije lahko pripeljejo v zbirni center v Cerknici. Odlaganje odpadkov v naravo je v današnjem času nesprejemljivo.

Občani lahko odpadke v zbirni center oddajo brezplačno. (© Ljubo Vukelič)

Odpadki ne sodijo v naravo. (© arhiv JP Komunale Cerknica)

Občina Cerknica je zato na lokaciji JP Komunala Cerknica, d. o. o., na naslovu Notranjska cesta 44, Cerknica, uredila zbirni center, kjer lahko povzročitelji odpadkov iz gospodinjstev **brezplačno** oddajo svoje ločeno zbrane odpadke. V zbirni center lahko pripeljejo: kosovne odpadke (bela tehnika, elektronska in električna oprema, mali gospodinjski aparati, ekrani, oblazinjeno pohištvo), nevarne odpadke (baterije, barve, laki, olja, maščobe, sijalke, zdravila ...), papir in papirno embalažo, plastično embalažo, izdelke iz trde plastike, steklo in stekleno embalažo, lesene odpadke, pohištvo, manjše količine gradbenih odpadkov, stiropor ...). Proti plačilu lahko oddajo tudi manjše količine ustrezno pripravljenih, se pravi ovitih s folijo, azbestno-cementnih odpadkov (salonitk).

Lokacija zbirnega centra Cerknica:

JP Komunala Cerknica, d. o. o.

Notranjska cesta 44

1380 Cerknica

(Po glavni cesti mimo upravne stavbe, pri soseski Za mlinom desno)

Delovni čas:

Ponedeljek: zaprto

Torek: v poletnem času od 12.00 do 18.00,
v zimskem času od 11.00 do 17.00

Sreda, četrtek in petek: od 8.00 do 15.00

Sobota: od 8.00 do 12.00

Nedelja in prazniki: zaprto

(Zimski in letni čas sta definirana s premikom ure.)

12 UR

KOSARKE

26. 5. 2018

ORGANIZATOR
KK CERKNICA

IGRIŠČE PRED OŠ CERKNICA

9.00 - 21.00

Med 10.00 in 12.00 gostimo

POKAL EVROPSKIH PRVAKOV

www.kk-cerknica.si

f KK Cerknica

VABLJENI!

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović**, Najeto pero

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka«, ali na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **18. maja**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke, **Kavarna na Tržn'c** iz Cerknice:

- 1. nagrada:** kava in tortica po izbiri,
- 2. nagrada:** kava in napitek Cedevida,
- 3. nagrada:** kava.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku junija. Nagrajenci in nagrajenske aprilske križanke so:

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 40 evrov, **Mirjam Doles**, Notranjska cesta 2, 1380 Cerknica,
- 2. nagrada:** bon v vrednosti 30 evrov, **Hermína Tegeltija**, Partizanska cesta 12 a, 1381 Rakek,
- 3. nagrada:** bon v vrednosti 20 evrov, **Simona Karun**, Ulec 250, 1381 Rakek.

Nagrajenci lahko nagrado prevzamejo v Vrtnem centru Najdi v Podskrajniku.

						Glasiło Občine Cerknica	FLOSAR	SPREDENA NIT	REKARABA VAVSTRIJI	NAŠA CELINA	MANGAN	RASTLINA Z BELIMI CVETI VKOBULIH	HRUŠČ, ROPOT	BUDILKA (POGOV.)	VZVIŠENA PESEM				
						SPREMLJAVA													
						SKUPEK PRAVIL, ZAKONOV													
						FR. PEVKA (AMANDA)							VESLAČ SPIK						
TEMNI DEL DNEVA							OTOK V INDOEZUJI						VTEKANJE						
	ZLOBNOST, HUDOBA	DIVJI PRAŠIČ MERJASEC	ITALJANSKI PISATELJ SVEVO	REKA V SIBIRJI	LETNI ČAS PRED ZIMO			IT. REKA, PAD			MALI JEDEC SADJA								
UKANA, TRIK								BARVILO ZA LAŠE			PRVO UM. DELO KOGA								
LESENA LATA								POČITNIŠKO TAVORIŠČE				IVAN TAVČAR							
VOJAŠKI PAS (ŽARGON.)								OKREPITEV, UTRDITEV				MOR. TRAVA ZA ŽIMNICE							
KRAJ PRI SLOVENJ GRADCU					MESTONA NIZOZEMSKEM								JEDIZ POPARJENEGA NEKVAŠENEGA TESTA	POGORJE V BOLGARJI					
PRESTOL					IGRANA LEDU			ANGLEŠKA MERA											
																			
													VULKAN NA ISLANDUJI						
						ŽELJKO IVANEK							REKA V JV. FRANCIJI					IVAN LAH	
						ODISEJEVA DOMOVINA							TROPSKA PAPIGA				ČETRTIRIM. KRALJ MARCIJ		
						LAŽ											NIKAURBAS		
						OKRASNI KAMEN ZELENE BARVE													

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): BABA, EPOS, ARAK, LOŽA, SILOGIZEM; PRAZNUJEMO, DIANA, MARAT, KOTLET, EMMA, LA, ADRESAT, ORATOR, STEVE, ALEN, HA, KOMITE, ISKALNIK, OKAN, OMSK, TEKMA, LET, KO, OT, DALE, ANTE, UVENELOST, ZEC, NOTKE, ACH, ADAIR. Težje besede: AFRIK, ARC, AVANTURIN, HEKLA, LOMBOK.

SMG

Gradimo s srcem.

PRODAJNI SALON SMG

Cesta 4. maja 50a

1380 Cerknica

DELOVNI ČAS

pon., sre., pet.	8:00 - 12:00 12:30 - 16:00
tor., čet.	8:00 - 12:00 12:30 - 18:00
sob.	po dogovoru
ned. in prazniki	zaprto

KONTAKT

info@smg.si

www.smg.si

direktor: 040 899 728

svetovalac: 051 660 083

Z NAMI DO CELOVITE PRENOVE VAŠEGA DOMA

Na enem mestu lahko med seboj primerjate produkte različnih priznanih proizvajalcev ter vidite in preizkusite vhodna vrata, notranja vrata, PVC in lesena okna, vse vrste roletnih sistemov in strešna okna, vgrajena v mansardni prostor. Tako boste na podlagi **lastne izkušnje z izdelkom** in s pomočjo nasvetov našega strokovnega svetovalca našli najboljšo rešitev za vaš dom.

mansarda (20 cm izolacije) že od 28 €/m² + DDV

okna PVC Nagode

strešna okna VELUX

Do 15 % popusta na določeno stavbno pohištvo

4., 10., 17. in 25. maj

Predavanja o vesolju

⌚ 19.00 📍 Točka moči, Čabranska 9

Ob četrtkih

Likovna delavnica

⌚ Za otroke od 4. do 8. leta starosti – več informacij in prijave na 051 310 764 ⌚ Od 16.30 do 17.30 📍 Družinski center, Čabranska 9 🏠 Andreja Gorjanc, akademska slikarka

Do 15. maja

Slavko Polak: O cerkniških diamantih in ostalih kristalih

⌚ V času urnika knjižnice 📍 Knjižnica Cerknica 🏠 KJUC in Notranjski muzej Postojna

8. maj–9. junij

Stanka Intihar – razstava unikatnih kamnitih hišk

⌚ V času urnika knjižnice 📍 V razstavnih vitrinah cerkniške knjižnice 🏠 Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

17. maj–15. junij

Razstava ob dnevu čebel

Razstavljata Klekljarska sekcija KD Rak Rakek in Čebelarsko društvo Rakek. ⌚ V času urnika knjižnice 📍 Knjižnica Rakek 🏠 KJUC

Četrtek, 10. maj

Čebelica leti z neba

Pravljina urica z ustvarjalno delavnico ⌚ Za otroke od 4. leta dalje – prijave na 01 7091 078 ⌚ 17.00 📍 Knjižnica Cerknica 🏠 Organizira KJUC

Otvoritev razstave akademskega slikarja Veljka Tomana

⌚ Razstava bo na ogled do 22. maja. ⌚ 18.00 📍 Galerija Krpan

Nastop komornih skupin in solistov

⌚ 19.00 📍 GŠ Cerknica 🏠 GŠ Cerknica

Petek, 11. maj

Tehnična delavnica Mali TehnoVed

⌚ Za otroke od 6. do 8. leta – obvezna prijava na druzinski.center.cerknica@gmail.com ⌚ 16.00 📍 Točka moči, Čabranska 9

Čebelica leti z neba

Pravljina urica z ustvarjalno delavnico ⌚ Za otroke od 4. leta dalje – prijave na 01 7091 078 ⌚ 17.00 📍 Knjižnica Cerknica

Koncert orkestrov – matineja

⌚ 10.00 📍 Kulturni dom Cerknica 🏠 GŠ Cerknica

Sobota, 12. maj

Čistilna akcija

⌚ 9.00 📍 Pred vhodom v športno dvorano Cerknica 🏠 KK Cerknica

Brezplačna predstavitev TPO (temeljnih postopkov oživiljanja)

⌚ Od 9.00 do 11.00 📍 Baby center Cerknica 🏠 RKS OZ Cerknica-Loška dolina-Bloke

Filmarija: Medved Bamsi in čarovničina hči

⌚ Vstopnina: 3 € ⌚ 18.00 📍 KD Cerknica

Pojo naj ljudje 2018

Revija odraslih pevskih zborov in malih vokalnih skupin ⌚ Prost vstop ⌚ 19.00 📍 Dvorana Bloški smučar v Novi vasi 🏠 JSKD OI Cerknica

Nedelja, 13. maj

Dan Lovrenca

Pester družbeni in kulturni program ob 100. obletnici konca 1. svetovne vojne, 19. obletnici društva Lovrenc, 10. obletnici pevskega zbora Dragonarji in ogled muzeja DR5 ⌚ Od 15.00 dalje 📍 Ločice, Dolenja vas 🏠 Društvo Lovrenc

Torek, 15. maj

Predavanje dr. Zorana Milivojevića: Moč in nemoč sodobnih staršev

⌚ 18.00 📍 OŠ Cerknica 🏠 Točka moči

Literarni večer z Mileno Miklavčič: Ogenj, rit in kače niso za igrače, 2. del: Babice, hčere in vnukinje

⌚ 19.00 📍 Knjižnica Rakek 🏠 KJUC

Sreda, 16. maj

Bralni klub

Beremo: M. Gregur – Kako je zgorel presvetli Trombetashizh ⌚ 19.00 📍 Knjižnica Cerknica 🏠 KJUC

Četrtek, 17. maj

13. slikarski ex-tempore Rak Rakek

Podelitev priznanj in odprtje razstave ⌚ 19.00 📍 Knjižnica Rakek 🏠 KJUC in KD Rak Rakek

Pianistični večer – srečanje šol Zveze primorskih glasbenih šol

⌚ 18.30 📍 GŠ Cerknica 🏠 GŠ Cerknica

Petek, 18. maj

Preplesavanja 2018

Regijska revija plesnih ustvarjalcev osrednje Slovenije ⌚ Vstopnina: 3 € ⌚ 18.00 📍 KD Cerknica 🏠 JSKD

Voice up pevski večer

Nastopajo učenci Studia Voice up ob spremljavi žive glasbe ⌚ Vstop prost ⌚ 20.00 📍 Dvorana gasilskega doma Begunje 🏠 Studio Voice up

Sobota, 19. maj

Filmarija: Delavnica izdelovanja senčnih lutk

⌚ Vstop prost ⌚ 10.00 📍 KD Cerknica

Nedelja, 20. maj

Petje na tržn'c

Nastopajo učenci Studia Voice up ob spremljavi Matica Marentiča na akustični kitari ⌚ Vstop prost ⌚ 11.00 📍 Kavarna na tržn'c Cerknica 🏠 Studio Voice up

Tradicionalni 13. pohod »po Jankovih stopinjah«

⌚ Pohod traja dve uri in je primeren za vse. Zaželeno je predhodna prijava do sobote, 19. maja, na telefon: 041 363 421 ali preko e-pošte: kmetija.tdolenj@gmail.com. ⌚ 14.00 📍 Laze pri Gorenjem Jezeru 🏠 Društvo ljubiteljev Križne jame in kmetija T'dolenj

Divja miška

Celovečerni film ⌚ Vstopnina: 4 € ⌚ 20.00 📍 KD Cerknica

Torek, 22. maj

Cikel ruskega filma

Trije dnevi do pomladi (2017): režiser Aleksandr Kasatkin ⌚ Vstop prost ⌚ 19.00 📍 Knjižnica Cerknica 🏠 KJUC in društvo Ruslo

Stopimo v zdravilno svetlobo družinske duše

Predstavitve knjige ⌚ 19.00 📍 Točka moči, Čabranska 9

Četrtek, 24. maj

Bralno srečanje – Druženje ob branju s stanovalci Centra starejših Cerknica – DEOS

⌚ 11.00 📍 Knjižnica Cerknica 🏠 KJUC

Osrednja prireditev ob 60-letnici GŠ Cerknica

⌚ 19.00 📍 Športna dvorana Cerknica 🏠 GŠ Cerknica

Petek, 25. maj

Otvoritev razstave likovnih del Lojzeta Perka

⌚ 19.00 📍 Knjižnica Cerknica 🏠 KJUC in Občina Cerknica

Sobota, 26. maj

12 ur košarke

⌚ 9.00–21.00 📍 Igrišče pred OŠ Cerknica 🏠 KK Cerknica

Saša Pavček: Zakaj je polje jezero

Pravljica ob jezeru v sklopu dni Notranjskega parka ⌚ Vstop prost ⌚ 17.00 📍 Parkirišče na Dolenjem Jezeru 🏠 NRP in KD Cerknica

Ustvarjanje z Jezersko trščo

Delavnica ob jezeru v sklopu dni Notranjskega parka ⌚ Vstop prost ⌚ 17.00 📍 Parkirišče na Dolenjem Jezeru 🏠 JSKD OI Cerknica, KD Cerknica, Društvo Modro nebo

Nedelja, 27. maj

12. kolesarjenje po meniševske kolesarske poti

⌚ Pot je dolga 12 km in je primerna za družine z otroki. Kolesarska čelada je za otroke obvezna, za starše pa priporočljiva. ⌚ 9.00 📍 Zbirno mesto pri vagi – pred brunarico Pri sončku v Begunjah 🏠 TD Menišija in Plesno društvo kolesar

Kolesarski izlet Križna jama – soteska Kadice

⌚ Zahtevnost – srednje težka. Trajal bo 6–7 ur. Zaželeno je predhodna prijava do sobote, 26. maja, na telefon: 041 363 421 ali preko e-pošte: krizna_jama@yahoo.com. ⌚ 9.00 – parkirišče južno od vasi Dolenje Jezero, 9.30 – Bloška Polica 🏠 Društvo ljubiteljev Križne jame

Torek, 29. maj

Predavanje Brigitte Martinčič

Predstavitve srčnega in vraničnega tipa po tradicionalni kitajski medicini ⌚ 19.00 📍 Točka moči, Čabranska 9

Četrtek, 31. maj

Koncert absolventov

⌚ 19.00 📍 Kulturni dom Cerknica 🏠 GŠ Cerknica

Petek, 1. junij

Pianistični večer

⌚ 18.30 📍 GŠ Cerknica 🏠 GŠ Cerknica

Sreda, 6. junij

Alenka Veber: Kolo sreče

Predstavitve knjige ⌚ 19.00 📍 Knjižnica Cerknica 🏠 KJUC